

verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii mdcxlv, pontificatus anno xxi.

Dat. die 28 iulii 1644, pontif. anno xxi.

INNOCENTIUS X

PAPA CCXXXVIII

Ab anno MDCXLIV ad annum MDCLV.

Joannes Baptista Camilli Pamphili filius in Romanum Pontificem electus est die xv septembris anno MDCXLIV, et Innocentii X nomen assumpsit. Sedit annos x, menses iii, dies xxi, temporibus Ferdinandi II et Ferdinandi IV imperatorum. Creavit cardinales xl, et die vii ianuarii MDCLV vitâ functus est. Vacavit Sedes iii menses.

I.

Prohibitio ne praelati Congregationis Cassinensis in afflictum locent possessiones secularibus personis, nec in eis monachos retineant pro curâ et administratione earundem extra claustra a superiorum obedientiâ immunes¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius praesidens generalis monachorum Ordinis sancti Benedicti Congregationis Cassinen-

¹ De istorum monachorum Congregatione notavi ad Const. CDXXVI (al. 404) *Sancta*, tom. XIV, pag. 284; et ad Constit. DCXVIII (al. 584), *Aliàs*, Urbani VIII, ibid. pag. 670.

Bull. Rom. — Vol. XV.

sis, quod a capitularibus capituli generalis eiusdem Congregationis novissime celebrati conditum fuit pro felici gubernio et regimine publico eiusdem Congregationis decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. « Cum ad aures nostras non sine ingenti animi dolore pervenerit in aliquibus Congregationis nostrae monasteriis non deesse praelatos, qui in afflictum conducant, vel monachis ipsis, cum evidenti animarum iacturâ, vel secularibus suorum monasteriorum possessiones locent eâ conditione, ut monachus aliquis ab ipsis nominandus dictorum bonorum curae et administrationi assistat extra claustra a superiorum obedientiâ immunis degens: idcirco, tam gravi ac periculoso excessui opportunum ac necessarium remedium adhibere volentes (inhaerendo ordinationi S. P. N. Benedicti, cap. xxxiii, et constitutionibus nostris in declaratione dicti capituli et capituli LVII, et II partis constitutionum capituli II) praecipimus, in virtute sanctae obedientiae et sub poenis in nostris constitutionibus expressis, omnibus praelatis, ne quovis quaesito colore aut praetextu praesumant in posterum similes locationes facere vel accipere, vel monachis mediate vel immediate conferre,

Decretum capituli generalis.

factas vero, et hactenus locatas, irritas, cassas et nullas esse declarent respective, tam quoad ipsos praelatos, quam quoad monachos, nec permittant in publicis instrumentis praedictarum locationum, quae secularibus personis committuntur, pacta et conditiones inseri, quibus monachi praedictis bonis et possessionibus administrandis praesidere¹, et cogant omnes, qui hac de causâ extra coenobiorum septa commorantur, relicta administratione ad monasterium reverti.

In violatores excommunicationis poena a Summo Pontifice impleretur.

§ 2. Ut autem praesentis decreti observationi maior vis et pondus accedat, mandamus procuratori nostro in curia Romana degenti, ut quamprimum satagat Breve aliquod excommunicationis ipsi Summo Pontifici reservatae contra praesentis edicti violatores impetrare.

Decretum sub poena excommunicationis confirmat Summus Pontifex.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus exponens, decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret: idcirco nos, eiusdem praesidentis generalis votis huiusmodi annuere illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, stante prohibitione sacrorum canonum et constitutionum dicti Ordinis apostolicâ auctoritate confirmatarum, decretum praesentium, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, ad abundantiore cautelam confirmamus et approbamus, illique inviolabilis et perpetuae

¹ Deest verbum *obligentur* (n. r.).

firmitatis vim et robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici vel censeri possint, supplemus: mandantes propterea omnibus et singulis dictae Congregationis superioribus, monachis et personis, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis poenâ per eos ex dictâ Congregatione qui decreto praesentis huiusmodi contraverint eo ipso absque ullâ aliâ declaratione incurrendâ, et a qua non nisi a nobis aut Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi queant, quatenus praesentium decretum praedictum inviolabiliter et inconcusse observent, observarique curent et faciant.

Clausulas necessarias apponit.

§ 4. Decernentesque praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caesarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis eorumdem Ordinis et Congregationis religionis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, speci-

Contraria tollit.

fica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus proplene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die 1 octobris MDCXLIV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 1 octobris 1644, pontif. anno 1.

II.

Concedit, ut cruciata Hispaniarum, pro tempore quo durabit ultima illius prorogatio ad sexennium concessa, possit singulis annis publicari in Indiis, in quibus iuxta Breve Gregorii XIII non debebat publicari nisi de biennio in biennium¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Refert indulgentias et indulta a Pio V concessa his omnibus, qui in Hispaniarum regni Philippi regis bellum contra Turcas per biennium adjuverint.

Aliâs felicitis recordationis Pius Papa V praedecessor noster sub datum XII kalendas iunii MDLXXI omnibus in Hispaniarum regnis et insulis adiacentibus ac etiam Sardiniae consistentibus, qui fidei catholicae zelo adducti intra biennii tempus ad exercitum clarae memoriae Philippi Hispaniarum regis catholici tunc in vivis

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

agentis contra Turcas tunc comparatum contra illos pugnaturi aut aliud genus servitii facturi suis sumptibus accessissent, et ibidem usque ad finem expeditionis eius biennii permansissent, aut de bonis sibi a Deo collatis expeditionem praedictam adiuvassent, plures indulgentias et peccatorum remissiones et relaxationes pro vivis et defunctis, aliasque spirituales concessionem, necnon privilegia, facultates et indulta, vel quovis alio nomine nuncupatas gratias concessit, dictumque biennium ad aliud biennium a fine dicti biennii et deinde secundo dictum biennium ad aliud simile biennium a secundo dicti biennii fine computandum ita prorogavit, ut, sex annis durantibus, singulo quoque biennio commissarius, qui pro tempore esset, illas de novo publicaret, modo et formâ prout in concessione continebatur; deinde recolendae memoriae Gregorius Papa XIII etiam praedecessor noster, sub die III martii MDLXXIII, indulgentias, concessionem et gratias ac facultates huiusmodi, nonnullis additis, immutatis et de novo ab ipso concessis, ad Indiarum partes et insulas ac regna et terram firmam maris Oceani Philippi regis praedicti imperio subiectas¹ extendit et ampliavit, necnon sub die XXVII aprilis eiusdem anni MDLXXIII easdem indulgentias, concessionem, indulta, gratias et facultates tam per dictum Pium quam per ipsum Gregorium ut praefertur concessa non iam singulo biennio, sed singulo quoque anno publicari voluit; postea idem Gregorius praedecessor sub die XVIII februarii MDLXXVI motu suo proprio sex annorum spatium in dictis concessionibus adiectum et praefixum ad aliud simile sexennium, ita similiter, ut omnia in dictis litteris contenta singulo quoque anno publicarentur, prorogavit; sed postmodum praedictus Gregorius praedecessor, accepto quod, ob latitudinem provin-

Earundem publicatio a biennio in biennium per sex annos.

Quo etiam Gregorius XIII ad Indiarum regna ampliavit.

Et primum singulo quoque anno publicari voluit: post, singulo biennio.

¹ Aptius legeretur *subiecta* (n. r.).

ciarum earumdem Indiarum et insularum et terrae firmæ maris Oceani, difficile erat infra unius spatium et tempus semel dictas gratias, indulgentias et facultates in qualibet provinciâ dictarum partium publicare, seu earum occasione in qualibet earumdem provinciarum et regnorum Indiarum partibus prædicationem haberi, motu etiam suo proprio sub die v septembris MDLXXVIII in regnis, insulis, terris, oppidis et dominiis, ac terrae firmæ¹ Indiarum maris Oceani seu aliâs nuncupatis huiusmodi, eidem Philippo regi tam mediate quam immediate et aliâs quomodocumque et qualitercumque subiectis, prædicationes et publicationes prædictas non amplius quolibet anno; sed singulo biennio tantum fieri voluit; et sicuti, iuxta formam litterarum apostolicarum super dictis concessionibus emanatarum, omnes gratiae, concessiones, indulgentiae, facultates, privilegia et indulta, tam pro vivis quam defunctis ut præfertur concessa, per annum duratura erant, simili modo et cum eisdem facultatibus per biennium durare decrevit: et aliâs, prout in litteris Pii et Gregorii prædecessorum prædictorum desuper respective expeditis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem ab inde per aliquos Romanos Pontifices prædecessores nostros indulgentiae, gratiae, concessiones, indulta et privilegia prædicta de sexennio in sexennium continuatâ serie, et novissime a pia memoriae Urbano Papa VIII similiter prædecessore nostro per suas in simili formâ Brevis litteras die xi februarii MDCCXXXIX expeditas ad aliud sexennium, quod adhuc durat, prorogata fuerint, et licet² nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catho-

¹ Potius lege terrâ firmâ (R. T.).

² Vel sicut pro licet, vel utrumque, nempe licet, sicut legendum (R. T.).

lici nobis nuper expositum fuit, in prædictis Indiarum partibus ac insulis et regnis terræque firmæ maris Oceani eiusdem Philippi regis imperio ut præfertur subiectis a prædicti Gregorii prædecessoris tempore citra populorum valde creverit multitudo, et verbi Dei prædicatorum numerus ita auctus sit, ut facile quotannis indulgentiae, gratiae, concessiones, indulta et privilegia huiusmodi inibi publicari possint: nobis propterea eiusdem Philippi regis nomine fuit humiliter supplicatum, ut tempus publicationis huiusmodi de biennio ad annum reducere, et, ut publicatio singulis annis, durante prædicto tempore prorogato, fieri possit, concedere de benignitate apostolicâ digneremur. Nos igitur, spirituali consolationi et animarum saluti christifidelium Indiarum et insularum et regnorum terraque firma¹ huiusmodi paternâ charitate consulere, simulque prædictum Philippum regem, ob eximia eius in hanc sanctam Sedem merita, specialis favore gratiae prosequi volentes, supplicationibus eiusdem Philippi regis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut indulgentiae, gratiae, concessiones, privilegia et indulta huiusmodi, novissime prædictâ die xi februarii MDCCXXXIX ad sexennium prorogata, in prædictis dominiis, regnis, locis, terræque firmâ Indiarum maris Oceani dicti Philippi regis imperio ut præfertur subiectis, usque ad tempus ad quod durabit ultima prorogatio prædicta, singulis annis publicari valeant, apostolicâ auctoritate, tenore præsentium, concedimus; sicque per commissarium generalem, ac quoscumque alios ad quos spectat, præmissa omnia observari, ac in illis iudicari definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

¹ Potius lege terræque firmæ (R. T.).

Innocentius demum ad preces regis catholici eadem privilegia ad sexennium prorogata singulis annis publicari mandat.

Derogatio contrarium.

§ 3. Non obstantibus præmissis¹ ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptumque fides.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae litterae omnibus, quos illae concernunt, innotescant, volumus earumdem exempla, etiam impressa, manu notarii publici subscripta, ac dicti commissarii generalis aut alterius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae sigillo subsignata, ubique gentium et locorum ac² in iudicio et extra fidem facere, quam eadem praesentes facerent, si exhiberentur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VIII novembris MDCLIV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 novembris 1644, pontif. anno I.

III.

Removeat obstaculum constitutionis Urbani VIII, pro observatione festorum editae, quoad festum Conceptionis B. M. V. in regnis Hispaniarum tantum³.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Pontificis studium pro Deiparae cultu.

In his, per quae Beatissimae Virginis Deiparae Mariae cultus et veneratio promovetur in terris, auctoritatis nostrae partes propensis studiis interponimus, et piorum regum id exposcentium vota libenter audimus.

§ 2. Cum itaque in constitutione pro observatione festorum a felicis recordationis Urbano Papa VIII prædecessore nostro editâ, quae incipit *Universa*⁴ non ponatur inter festa de præcepto festum Conceptionis eiusdem B. M. V. Mariae, et

¹ Male edit. Main. legit *praemissa* (R. T.).

² Legerem *eam* pro *ac* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

⁴ Quam vide supra pag. 206 huius tomi (R. T.).

tollantur contrariae consuetudines, charissimus autem in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, sicut nobis illius nomine expositum fuit, per dilectum filium nobilem virum Ioannem de Velasco et de la Cueva comitem de Sivela ipsius Philippi regis apud nos et Apostolicam Sedem oratorem, cupiat in dominiis eiusdem Philippi regis festum Conceptionis huiusmodi, aut de præcepto indici, aut ad antiquam eorum consuetudinem et possessionem, vel quasi, illud celebrandi restituere: nos, piùm dicti Philippi regis erga eandem B. V. devotionis affectum summopere in Domino commendantes, ac eius desiderio huiusmodi favorabiliter annuere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, quoad prædictum festum Conceptionis prædictae Deiparae Virginis in regnis Hispaniarum tantum, obstaculum dictae constitutionis prædicti prædecessoris, apostolicâ auctoritate, tenore præsentium, removemus.

§ 3. Non obstantibus prædictis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die x novembris MDCLIV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 novembris 1644, pontif. anno I.

IV.

Confirmatio constitutionis Pii V et eius successorum de non alienandis et in-

Ad Philippi regis praesentium Deiparae in regnis Hispaniarum tantum celebrari permittit.

Contrariis derogat.

Transumptis fidem tribuit.

Urbanus VIII eadem privilegia ad sexennium prorogat.

feudandis civitatibus, terris et locis sanctae Romanae Ecclesiae.

**Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

In supremo apostolicae dignitatis culmine non nostris meritis sed inscrutabili superni Patris providentiâ constituti, nostri muneris esse cernimus, ut inter innumerabiles pastoralis officii curas, quibus gravi mole premimur, peculiari studio ad conservandam sanctae huius Sedis temporalem ditionem intendamus, et, quae propterea sedulâ meditatione a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris salubriter ordinata fuerunt, ea nos ipsi inviolate servare nitamur, et ita ab aliis perpetuo statuamus observari. Dudum siquidem felicitis recordationis Pius Papa V praedecessor noster per suam perpetuo valituram constitutionem statuit, decrevit et ordinavit, ut omnes et singulae civitates, terrae, oppida et loca Sedi Apostolicae in temporalibus mediate vel immediate subiecta, etiam eatenus in feudum aut quemvis alienationis titulum dari solita vel consueta etiam ad Sedem praefatam quomodolibet devoluta et pro tempore devolvenda in iure, dominio et proprietate ac possessione dictae Sedis conservarentur, civitatesque, terrae, oppida et loca huiusmodi nullo unquam tempore sub quovis praetextu in feudum, gubernium, vicariatum aut quemvis alium titulum perpetuum, vel ad tertiam generationem, seu ad vitam, aut aliâs ad longum tempus nullo modo concederentur; et deinde pia memoriae Gregorius XIII, Sixtus V, Gregorius XIV, Innocentius IX, Clemens VIII ac Urbanus VIII Romani Pontifices praedecessores nostri, pro pastoralis officii provide considerantes praefatam Pii

1 Verbum *dari* certe necessarium addimus ex loco parallelo constitutionis Pii V (R. T.).

praedecessoris constitutionem optimam, et ad conservandam S. R. E. iurisdictionem ac dignitatem, Sedisque Apostolicae dominia, civitates, oppida et loca, pie et sancte emanatam fuisse, illam successive omnes felici emulatione, de fratrum suorum eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium pro tempore existentium consilio, apostolicâ auctoritate laudarunt, approbarunt, confirmarunt et innovarunt, prout in singulis eorundem praedecessorum litteris apostolicis desuper confectis plenius continetur. Nos omnium civitatum et locorum praefatorum singularem fidem et promptam devotionem eidem Sedi exhibitam omni tempore valde utilem et salutarem fuisse et esse considerantes, ac volentes non solum alienationes huiusmodi de medio tollere, sed, ut omnis alienationum fiendarum occasio penitus aboleatur, quantum cum Domino possumus, per amplius providere, constitutionibus singulorum praedecessorum nostrorum huiusmodi desuper pie et sancte emanatis, ubi primum ad apostolicae dignitatis gradum divinâ favente clementiâ eveci fuimus, in primis cordi fuit inhaerere, illasque innovare.

§ 1. Itaque, motu proprio, et certâ scientiâ nostrâ, non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, et de apostolicae potestatis plenitudine, praefatas Pii praedecessoris litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiam iuxta declarationem in litteris Innocentii praedecessoris huiusmodi factam, earundem litterarum continentiam et tenorem, quem praesentibus haberi volumus pro expresso ac de verbo ad verbum inserto, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, comprobamus, confirmamus et innovamus, easque firmiter et inviolabiliter, ac iuxta declarationem praedictam, nos similiter servaturos esse promittimus et iuramus, atque per

Eandem confirmat.

Constitutionem Pii V et successorum eius laudat.

eos, ad quos spectat, pariter perpetuo observari praecipimus et mandamus.

§ 3. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae comprobationis, confirmationis, innovationis, promissionis, iuramenti, praecepti et mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, XVII kalendas decembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 16 decembris 1644, pontif. anno I.

V.

Confirmatio constitutionum Sixti V et Clementis VIII circa conservationem pecuniarum in arce S. Angeli repositarum, nullo unquam tempore, nisi ibi praescriptis casibus, certâque desuper servatâ formâ, depromendarum.

**Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Inter varias et multiplices sollicitudines, quas, pro communi utilitate et conservatione universae et christianae reipublicae, nostrae curae divinâ providentiâ commissae, dies noctesque suscipimus, id potissimum nobis cordi est, ut his, quae propterea salubri praedecessorum

1 Comprobationem Constitutionum a Sixto V editarum circa conservationem pecuniarum praesidii triginta centenorum millium nummorum aureorum ab eo in arce S. Angeli repositarum fecit Clemens VIII sua Constitut. III Quae salubri, tom. IX, pag. 523. Hae autem Constitutiones Sixti sunt tres, quae habentur in suo loco ibi citato.

2 Pessime edit. Main. legit *nostrae, cura divina providenti* (R. T.).

nostrorum vigilantia statuta et ordinata comperimus¹, firma perpetuo et illibata persistent, libenter apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 1. Alias siquidem felicitis recordationis Sixtus Papa V, praedecessor noster, gravissimis de causis primo sui pontificatus anno decies centena nummorum aureorum millia, secundo vero anno alia itidem decies centena millia, ac demum tertio anno tertia similiter decies centena millia aureorum huiusmodi in certum sancitumque aerarium, quod in pontificiâ S. Angeli arce constitutum est, summâ diligentia industriâque retulit, ac de illis perpetuo asservandis, nullo unquam tempore nisi in certos tunc expressos necessarios usus exinde depromendis et erogandis, trinas constitutiones edidit.

§ 2. Et deinde Clemens Papa VIII alique nostri praedecessores singulas constitutiones praefatas, uti maxime utiles et necessarias, ac omnia et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate approbarunt et innovarunt, prout in singulis litteris apostolicis tam Sixti quam Clementis ac aliorum praedecessorum nostrorum huiusmodi desuper expeditis, quarum tenores etiam pro² expressis et praesentibus litteris de verbo ad verbum nihil penitus omissis insertis haberi volumus, plenius continetur.

§ 3. Nos, praedecessorum nostrorum praedictorum vestigiis inhaerentes, easdem Sixti constitutiones, ac Clementis et aliorum praedecessorum huiusmodi litteras, cum maxime expediat illas in futurum servari, necnon omnia et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus, confirmamus et innovamus, eaque firmiter et in-

1 Syntaxis omnino perturbata; opus foret haec addere particulam *ut*, et dein legere *adiicimus pro adiicimus* (R. T.).

2 Vocem *pro* addendam esse censuimus (R. T.).

Tres Sixti V Constitutiones hac de re citantur in rubricâ.

Item Clementis III comprobatio.

Quas quidem confirmat Pontifex.

violabiliter iuxta illarum dispositionem observare etiam nunc de novo per praesentes promittimus, vovemus, iuramus, ac per eos ad quos spectat et spectabil in futurum observari debere statuimus et ordinamus.

Sanctio poenalis.

§ 4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, promissionis, statuti, ordinationis, voti et iuramenti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, XVII kalendas decembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 16 decembris 1644, pontif. anno I.

VI.

Iubilaeum sanctissimi domini nostri Innocentii divina providentia Papae ad implorandum divinum auxilium pro felici regimine et statu sanctae Romanae et universalis Ecclesiae¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,

Universis christifidelibus, ad quos praesentes litterae pervenerint, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Immensae omnipotentis Dei bonitati placuit in maximam almae Matris Ecclesiae rerum perturbatione, nullis nostris exigentibus meritis, supremum hoc apostolicae servitutis munus nostrae imbecilli-

¹ Alias iubilaei indictiones pro eadem causa reperies initio pontificatum Sixti V, constit. v *Virium nostrarum*, tom. VIII, pag. 576; Gregorii XV, constitut. III *Spiritus*, tom. XII, pag. 500; et Urbani VIII, constitut. X *Aeternus*, tom. XIII, pag. 73.

tati imponere; unde, considerantes iniquam temporum conditionem et gravissima quae undique urgent et impendent mala, praecipuo quodam sensu angimur et commovemur; de illius tamen benignitate non desperantes, qui operari dignatur in nobis, non desinimus summis atque assiduis precibus eius auxilium implorare, fideliumque et Deum timentium, quorum ipse, ut speramus, voluntatem faciet, orationes expetimus, quibus omnipotenti Deo semper benedicendo gratiisque misericordiae eius agendis adiuvemur, viribusque a caelesti Rege subministratis suffulta nostra infirmitas commissarum nobis curarum et salutarium reipublicae christianae officiorum partes, orantis simul populi instantiam promerente, valeat sustinere, opeque agitatae et ubique fere depressae catholicae religioni suppeditare, ne, cum in altitudinem maris venerimus, tempestate demergamur, sed potius horribiles tot peccatorum flatus et excitatas mari procellas discutientes cum credito nobis grege optatum cursum et aeternae salutis portum teneamus.

§ 1. Quapropter in hac alma Urbe nostram a cappella nostram publicam palatii apostolici ad basilicam Principis Apostolorum in Vaticano, necnon a basilica S. Mariae Maioris ad basilicam S. Ioannis Lateranensis proximam hebdomadam, quae erit tertia adventus, quarta et sexta feria respective solennes processiones de more indicimus, ad quas basilicas nos una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis, atque episcopis, quos in Romanam curiam adesse contigerit, ac christianorum regum et principum oratoribus apud nos existentibus, aliisque praelatis atque officialibus Romanae curiae, universoque clero et populo comitante, accedere, dictasque processiones celebrare statuimus. Ut autem divinam opem efficacius implo-

Solennes processiones de more indicit in Urbe.

remus, et simul effusis multorum precibus fructuosius exaudiamur, omnes et singulos utriusque sexus christifideles ubique existentes enixe in Domino hortamur et paternam charitatem monemus, ut qui in hac alma Urbe sunt, dictam hebdomadam, aut saltem alteram sequenti, qui vero extra Urbem in quibusvis orbis terrarum locis existunt, proximam, aut alteram sequenti hebdomadam post praesentium notitiam, pias ad Deum preces effundant, ut Ecclesiam suam sanctam tueatur et protegat, haereses undique evellere et extirpare, fidem sanctam catholicam adaugere et propagare, pacem et veram concordiam largiri dignetur, nobis vero vires tribuat, quibus susceptum onus ad eius nominis gloriam, fideliumque et animae nostrae salutem administrare valeamus; et quidem, qui in eadem Urbe hic praesentes sunt, praefatas S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum, S. Mariae Maioris basilicas, vel unam ex eis quam maluerint; qui vero alibi extra Urbem erunt, ecclesiam seu ecclesias per locorum Ordinarios seu eorum vicarios, aut de eorum mandato, aut, iis deficientibus, per eos, qui inibi curam exercent animarum, deputandam seu deputandas, quocumque sibi beneviso eiusdem hebdomadae die, vel diebus, saltem semel devote visitent; omnes praeterea quartam et sextam feriam ac sabbato eiusdem vel alterius sequentis hebdomadae ieiunent, et, quantum pro suo quisque arbitrio iudicaverit, eleemosynas erogent; atque intra hoc ipsum tempus sacerdotibus ab Ordinario approbatis peccata sua confiteantur, et die dominico dictum sabbati diem proxime subsequente, vel alio dictae sequentis hebdomadae die, arbitrio confessarii, sanctissimum Eucharistiae sacramentum devote percipiant; qui autem in navigatione vel itinere fuerint, eo pe-racto, haec ipsa faciant et exequantur;

Item preces ad Deum pro felici regimine sanctae Ecclesiae.

qui vero regulares utriusque sexus in claustris perpetue degunt, vel in carcere aut captivitate detinentur, vel propter corporis infirmitatem aut aliud quodcumque impedimentum superius expressa seu eorum aliqua facere seu adimplere nequiverint, sacerdotis confessarii approbati ab Ordinario, quem elegerint, arbitrio, praefata omnia et singula vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare vel in aliud, proximum tamen, tempus differre valeant.

§ 2. Quae omnia ut eo libentius praestare studeant, quo uberius spiritualibus muneribus et gratis a nobis se reflectos esse cognoverint, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam Deus nobis, licet indignis, contulit, omnibus et singulis praefatis, qui praefata adimpleverint, plenissimam peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicuti in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur, necnon eisdem fidelibus etiam cuiuscumque ordinis, congregationis et instituti regularibus utriusque sexus facultatem impartimur eligendi sibi presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis vel instituti regularem ex approbatis ab Ordinariis locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quovis modo vel causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam in casibus, tam locorum Ordinariis, quam nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi consuetis, atque aliis etiam per quascumque etiam Romanorum Pontificum praedecessorum no-

Concessio indulgentiae peccatis per deficientibus opera iniuncta.

Facultas eligendi confessarium.

Pro absolutioe censuris.

Et peccatis
reservatis.Et pro com-
mutatione voto-
rum.

Casus excepti.

Clausulae do-
rogatoriae.

strorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reservatis, in foro tantum conscientiae hac vice dumtaxat absolvere; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis tantummodo exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis et eorum cuilibet in supradictis casibus poenitentia salutari ac aliis iniungendis, possint et valeant; mandantes insuper venerabilibus fratribus nostris patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis quibuscumque ecclesiarum praelatis et locorum Ordinariis, in virtute sanctae obedientiae, ut, cum harum litterarum transumpta aut exempla acceperint, illa statim per suas provincias, ecclesias et dioeceses publicent et publicari faciant, cleroque et populo sibi subiecto solemnes processiones, sicut nos in praefata Urbe indiximus, indicant et celebrent. Per praesentes autem super aliqua irregularitate, publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate, aut inhabilitate, quomodolibet contracta, non intendimus nec etiam in foro conscientiae dispensare, neque ullam facultatem tribuere dispensandi; ac declaramus has ipsas praesentes quoad absolutionem in foro conscientiae, et poenitentiae, et poenitentiali tantum, non autem in foro fori seu contentioso consequendam, neque etiam quoad dictum forum conscientiae iis, qui ab aliquo iudice excommunicati, suspensi vel interdicti, seu alias in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, neque pariter haereticis aut schismaticis specialiter declaratis, seu condemnatis, ullo modo suffragari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus absolventi facultas in certis casibus tunc expressis ita specialiter Romano

Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum, aut facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari valeat; necnon quorumcumque ordinum, congregationum et institutorum regularium, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eisdem ordinibus, congregationibus et institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut expressio habenda vel quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac formam in illis traditam penitus pro servata habentes, hac vice specialiter et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique gentium et locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, v nonas¹ decembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 decembris 1644, pontif. anno I.

VII.

*Constitutio super titulo et insignibus sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium*².

¹ Forsan legendum IV nonas, nam quinto nonas in mense decembris non dicitur (R. T.).

² Titulorum suorum ecclesias, cardinales si in

Transumptio-
rum auctoritas.

Innocentius Episcopus.
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, per abundantiam divinae gratiae praepositi, inter gravissimas multiplicesque apostolicae servitutis curas, quibus assidue premimur, in eam peculiari studio incumbimus, ut inter S. R. E. cardinales, quos tamquam reipublicae christianae cardines, et clarissima catholicae Ecclesiae lumina, omnium virtutum splendore ceteris praelucere decet, fraterna servetur aequalitas, unde sincerae charitatis affectu sese invicem prosequantur, et, dimissa omnium secularium rerum cura, nonnisi pro communi eiusdem Ecclesiae honore ac omnipotentis Dei gloria vigeat inter eos laudabilis aemulatio.

Refertur decre-
tum sacrae con-
gregationis cae-
remoniarum cir-
ca materiam de
qua in rubrica.

§ 1. Hodie siquidem in consistorio nostro secreto dilectus filius noster Aloysius tituli S. Laurentii in Lucina presbyter cardinalis Capponius nuncupatus decretum per venerabiles fratres nostros eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales congregationi caeremoniarum praepositos emanatum nobis retulit, tenoris subsequentis, videlicet: «Sacra congregatio caeremoniarum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, in qua interfuerunt reverendissimi domini Aloysius tituli S. Laurentii in Lucina presbyter cardinalis Barberinus¹, Bernardinus tituli S. Petri ad vincula presbyter cardinalis Spada, Federicus tituli S. Marci presbyter cardinalis

curia praesentes fuerint personaliter, si vero absentes per vicarium idoneum visere iussit Leo X Const. VII, *Supernae*, tom. V, pag. 604; necnon titulorum suorum ecclesias reparare et aliquid eis in morte relinquere cardinales tenentur, iuxta Sixti V Constit. LXXXI, *Religiosa*, tom. VIII, pag. 833.

¹ In hoc titulo error irrepsisse videtur, forsitan legendum *Capponius, Franciscus tituli S. Laurentii in Damaso presbyter cardinalis Barberinus*, ut in subscriptionibus (R. T.).

Cornelius, Ioannes Dominicus tituli S. Caeciliae presbyter cardinalis Spinula, Franciscus Maria basilicae duodecim Apostolorum presbyter cardinalis Brancatius, Franciscus tituli S. Hieronymi Illyricorum presbyter cardinalis Montaltus, Carolus S. Nicolai in carcere diaconus cardinalis Medices, Hieronymus S. Eustachii diaconus cardinalis Columna, Raynaldus S. Mariae Novae diaconus cardinalis Estensis, censuit enixe SS. Domino nostro supplicandum, ut, tamquam pro re maxime congrua, districte praecipiat sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, etiam quacumque natalium, seu praecellentium aliarum dignitatum praerogativa insignitis, quod, solo nomine cardinalis absque ullo secularis dignitatis additamento contenti, non aliis titulis nuncupentur nec uti inter eos possint, quam eminentissimi et reverendissimi, necnon eminentiae reverendissimae, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus; insuper, ut SS. Dominus noster dignetur mandare, ut omnes S. R. E. cardinales, supra recensiti, ad unitatem et aequalitatem ordinis construendam, iubeant e propriis sigillis et insignibus quibuscumque, vulgo armis nuncupatis, amoveri coronas, signa, ac omnes notas seculares praeter eas, quibus intra scutum armorum eorum familiae tamquam de essentia et integritate eorumdem armorum utuntur, et ut imposterum ab illorum usu abstineant, solo pileo, de pretioso Christi sanguine rubente, insigniti ac decorati; ac ulterius SS. Dominus noster inhibeat, sub excommunicationis latae sententiae ac aliis arbitrii sui poenis, sculptoribus, pictoribus, ac aliis quibuscumque, ne praedictas notas seculares in sigillis et armis, aliisque insignis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sculperent ac pingere, ac sculpi vel pingi mandare audeant. Quod quidem decretum praedictus Aloysius cardinalis retulit supra-

dictam congregationem censuisse etiam nomine totius sacri collegii in praesenti consistorio nostro referri, ut non solum illud comprobare, verum etiam pro ipsius usu et observantia inviolabili litteras apostolicas sub plumbo expediri iubere dignemur; quas postea, cardinales iam promoti, qui in Urbe sunt, infra decem dies, qui extra illam et in Italia degunt, infra quatuor menses proximos, iurare teneantur, qui vero imposterum promovebuntur, si praesentes fuerint, in ipsa pilei rubei receptione, si absentes in ipsa bireti impositione, ad Bullae istius usum, prout de aliis iam emanatis fieri solet, iuramento se adstringat. Qua relatione nobis facta, omnes venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales in praedicto consistorio praesentes, praeviis singulorum suffragiis, unanimes, uno ore, et nemine prorsus discrepante, nobis humiliter supplicarunt, ut decretum praedictum et omnia quaecumque superius relata, apostolicam auctoritate confirmare vellemus, litterasque sub plumbo desuper expediri mandarem.

Praedictum decretum confirmat Pontifex, approbatque.

§ 2. Nos igitur, eorumdem venerabilium fratrum nostrorum, quorum ope, prudentia et consilio in rebus gerendis gravibusque iniuncti nobis desuper pastoralis officii oneribus indesinenter sublevamur, petitionem huiusmodi aequam et rationi consentaneam ac sacro eorumdem cardinalium collegio decoram censentes, motu proprio, et ex certa scientia et maturam deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, de unanimi eorumdem fratrum consilio pariter et assensu, decretum praecursorum, cum omnibus et singulis supra relatis, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illis inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, omnes-

1 Male ed. Main. legit fuerunt (n. r.).

que et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet inter venerint, aut intervenisse dici vel censi possint, plenissime supplemus, ac illa a praedictis cardinalibus, nunc et pro tempore existentibus, aliisque praedictis et ceteris, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, sub poenis in eodem decreto contentis, inviolabiliter observari praecipimus et mandamus. Praeterea decernimus de cetero in quibuscumque litteris apostolicis, concessionibus, indultis et gratiis, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, etiam cum clausula *quorum tenores*, ac cum quibuscumque aliis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac etiam per viam legis, aut indulti generalis, etiam consistorialiter et aliis quomodolibet, sub quibuscumque tenoribus et formis, per nos et Romanos Pontifices successores nostros concedendis, vel a nobis aut illis emanandis, nunquam censi praesenti constitutioni derogatum, nec illi in aliquo praeiudicatum, nisi fuerit expresse et dispositive illi, toto eius tenore relato, derogatum.

§ 3. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel nullitatis vitio seu intentionis nostrae aut alio quopiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, seu redargui, vel adversus illas aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodvis iuris, facti seu gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti posse, sed easdem praesentes semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac san-

Clausula praeservativa.

Clausula sublatâ.

✠ EGO INNOCENTIUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

ctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, irritumque et inane quidquid contra praemissa eorumque singula a quoquam, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Et derogatoria.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, cancellariae apostolicae regulis, et praesertim, quatenus opus fuerit, illâ de non tollendo iure quaesito, privilegiis quoque, indultis etiam apostolicis, cuicumque concessis, et innovatis ac exequutioni demandatis, statutisque etiam iuratis, tam in eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium collegii, quam cuiuscumque regni, provinciae et nationis, ac etiam consuetudinibus, usibus et stylis quantumlibet inveteratis et longaevis, etiam immemorabilibus, ceterisque in contrarium quomodolibet facientibus; quibus omnibus et singulis, illorum tenores etiam maiores et veriores hic pro expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, harum serie expresse et plenissime derogamus.

Sanctio poenalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, adiectionis, applicationis, praecepti, mandati, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, XIV kalendas ianuarii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 19 decembris 1644, pontif. anno I.

1 Deest favorem aut simile (n. r.).

- † Ego Marcellus episcopus Ostiensis, cardinalis Lantes.
- † Ego Franciscus cardinalis S. Marcelli, episcopus Sabinensis.
- † Ego Iulius episcopus Tusculanus, cardinalis Romanus.
- † Ego episcopus Praenestinus, cardinalis della Cneva.
- † Ego Carolus cardinalis Medices.
- † Ego A. cardinalis Capponius.
- † Ego F. cardinalis Barberinus tituli S. Laurentii in Damaso.
- † Ego Franciscus Antonius cardinalis S. Honufrii tituli S. Mariae Transtiberim.
- † Ego B. tituli S. Petri ad Vincula presbyter cardinalis Spada.
- † Ego Federicus tituli S. Marci cardinalis Cornelius.
- † Ego Iulius tituli S. Susannae cardinalis Sacchetus.
- † Ego Ioan. Dominicus cardinalis tituli S. Caeciliae.
- † Ego M. cardinalis Ginettus tituli S. M. Angelorum.
- † Ego Aeg. cardinalis Albornothus tituli S. Petri Montis Aurei.
- † Ego Cyriacus tituli S. Salvatoris in Lauro cardinalis Roccius.
- † Ego Ioan. B. Pallottus tituli S. Sylvestri de Capite.
- † Ego Alexander cardinalis Bichius tituli S. Sabinae.

- † Ego Ildericus tituli S. Anastasiae cardinalis Carneus.
- † Ego M. Antonius cardinalis Franciotus tituli S. Mariae de Pace.
- † Ego Franciscus Maria cardinalis Macchiavellus tituli Ss. Ioannis et Pauli.
- † Ego P. D. tituli S. Marcelli presbyter cardinalis Caesius.
- † Ego Fr. Vincentius cardinalis S. Clementis.
- † Ego Franciscus Perrettus tituli S. Hieronymi Illyricorum card. Montaltus.
- † Ego Io. Iacobus tituli S. Stephani in Monte Caelio cardinalis Panzirolus.
- † Ego Gasper cardinalis tituli S. Pancratii Matthaieus.
- † Ego Hieronymus tituli S. Eusebii cardinalis Grimaldus.
- † Ego M. tituli S. Alexii cardinalis Theologus.
- † Ego Fr. tituli S. Mariae in Via cardinalis Rapacciolus.
- † Ego A. tituli Ss. Quirici et Iulitae cardinalis Giorius.
- † Ego Ioannes tituli S. Balbinae cardinalis de Luco.
- † Ego S. Mariae in Vialata diaconus cardinalis Antonius Barberinus.
- † Ego Hieronymus S. Eustachii diaconus cardinalis Columna.
- † Ego Theodorus S. Angeli diaconus cardinalis Trivultius.
- † Ego Virgineus S. M. in Cosmedin diaconus cardinalis Ursinus.

- † Ego Raynaldus diaconus S. Nicolai in Carcere cardinalis Estensis.
- † Ego Vincentius diaconus S. Mariae in Porticu cardinalis Costacutus.
- † Ego Paulus Æmilius diaconus S. Mariae in Aquiro cardinalis Rondininus.
- † Ego Ioan. Carolus cardinalis Medices.
- † Ego Camillus diaconus S. Mariae in Dominica cardinalis Pamphilius.

VIII.

Absolutio et condonatio occasione exactionis millionum pro rege catholico¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Aliàs, maiestatis tuae nomine felicis recordationis Urbano Papae VIII praedecessori nostro exposito quod laici subditorum regnorum Castellae et Legionis in eorum comitiis sive curiis de anno MDCXXXII habitis (animadvertentes subsidium decem et octo millionum ducatorum monetae illarum partium, spatio novem annorum ex gabellis seu sisibus tunc impositis super vino, oleo, aceto et carne solvendum, aliàs a praedictis subditis pro fidei catholicae defensione et obedientiae erga Romanam Ecclesiam conservatione eidem maiestati tuae oblatum et a praedicto praedecessore per suas in simili

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Refert ea quae ab Urbano VIII super solutione quatuor veccigalium in regnis Castellae et Legionis faciendâ, constituta sunt.

formâ Brevis sub die XXIX maii MDCXXXIX expeditas litteras ad novem annos sub certis modo et formâ tunc expressis approbatum et confirmatum, ob nonnullas causas effectum ex tunc de cetero sortiri non posse, immo penitus cessasse,

§ 2. Te vero ad reprimendos eiusdem fidei orthodoxae hostium conatus assidue gravissimis sumptibus urgeri, tuaque aëria pene exhausta esse, ita ut, nisi de alio extraordinario, celerique et prompto subsidio provideretur, tu eosdem sumptus in tam laudabilem et Deo gratam republicaeque christianae utilem causam convertendos diutius ferre difficile posses), loco praedictorum millionum aliud servitium sive subsidium ad summam decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum huiusmodi in totum ascendens, spatioque sex annorum a die primâ mensis augusti anni MDCXXXII inchoatorum, trium scilicet millionum et unius quarti alterius millionis huiusmodi pro quolibet anno, solvendum et exigendum ex gabellis seu sisibus impositis et auctis super eisdem quatuor speciebus, vini, scilicet, olei, aceti et carnis colligendis et consumendis in dictis regnis Castellae et Legionis, solvendis non solum per ementes et vendentes, sed etiam per eos qui praedictas rerum species perciperent ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emerent in uvis vel olivis, seu colligerent pro decimis, aut etiam dono acciperent, seu aliàs ex quovis alio reddito ac introitu haberent et consumerent, praestare prompte obtulerant, itaut omnes laici cuiuscumque gradus, status, ordinis et praeeminentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas seu sisibus huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset, aut exemptus,

Quam pro ecclesiasticis.

§ 3. Ecclesiastici quoque eorundem regnorum, si et postquam eiusdem prae-

decessoris et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio accessisset, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem quatuor speciebus impositis et tunc auctis, contribuere, gabellasque seu sisibus praedictas iuxta litterarum apostolicarum seu approbationis expedendarum formam, continentiam et tenorem persolvere deberent; et in eadem expositione subiuncto, quod si tantummodo laici ad subsidium huiusmodi contribuerent, et gabellas seu sisibus praedictas solverent, summa praedicta decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi minime conficeretur infra tempus opportunum quo maiestas tua bellorum contra fidem catholicam ingruentium necessitatibus subvenire posset, et ad summam praedictam eâ qua expediebat celeritate conficiendam facultates laicorum non suppetent; ideoque pro parte eiusdem maiestatis tuae praedecessori humiliter supplicato pro praemissorum confirmatione et approbatione ac licentiâ: idem praedecessor, per suas in simili formâ Brevis die v martii MDCXXXIII expeditas litteras, omnes et singulas ecclesiasticas personas, tam seculares quam cuiusvis Ordinis etiam exempti et Apostolicae Sedi immediate subiecti regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantes et consistentes, ad conferendum et contribuendum prout laici in dicto subsidio decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi, mediante videlicet solutione praedictarum gabellarum seu sisibus super vino, aceto, oleo et carne in dictis regnis colligendis et consumendis antea impositarum, et durante sexennio tunc proximo a dictâ primâ die augusti MDCXXXII, ut praefertur, inchoato dumtaxat, et non ul-

Nonnullis tamen additis conditionibus quae huc recensentur.

tra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praedictas quatuor rerum species, quas praefatae personae ecclesiasticae, capitula, locaque pia huiusmodi ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis, per se, vel alios, etiam afflictuarios suos, vel etiam ex elemosynis perciperent, et pro divino cultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus consumerent, pro quibus omnino immunes et exemptos esse debebant); et¹ elapso praefato sexennio exactio respectu eorundem ecclesiasticorum, ecclesiarum et locorum piorum cessaret, et nullatenus quovis praetextu vel causa continuari posset, etiamsi integra summa praedictorum decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta;

§ 4. Quodque, si ante sexennii huiusmodi finem summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi confecta fuisset, ecclesiastici, ecclesiae et loca pia praedicta amplius contribuere, et dictas gabellas seu sisas, ut praefertur, solvere non deberent, sed dicta gratia expiraret, nullaque esset eo ipso, decrevit.

§ 5. Volens etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum² tantum ad solutionem huiusmodi cogerentur, non autem coram³ iudicibus laicis sive exactoribus eorundem gabellarum seu sisarum neque quibusvis aliis iudicibus aut ministris, sub poena excommunicationis maioris ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto incurrendis (a quibus a nemine praeterquam a Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque pri-

¹ Addendum quod (n. t.).

² Pessinae ed. Main. legit *laicorum* (n. t.).

³ Perperam eadem edit. habet *curam* (n. t.).

vilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequirent), conveniri nullo modo possent, seu deberent, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valerent. Quibus Ordinariis sub interdicti ingressus ecclesiae ac suspensionis, nec non omnibus et singulis tuis officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praeeminentiae forent, ac aliis quibuscumque speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatae praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectabat et pro tempore spectaret, sub praedicta excommunicationis maioris poena eo ipso incurrenda, districte praecipiendo mandavit, ut¹, divini iudicis memores, nec clerum, nec ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter, aut contra continentiam et tenorem praedictarum litterarum apostolicarum gravarent quomodolibet, nec a quoquam gravari permitterent, et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos et Apostolicae Sedis immediate subiectos solvere recusantes ad quaecumque simplicem eorundem exactorum requisitionem etiam executive, ac quacumque appellatione remota, auctoritate apostolica procederent. Ac insuper voluit idem praedecessor, quod istud subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis succederet loco quorumcumque aliorum subsidiorum super millionibus per eum eo usque approbatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a quoquam exigi posset; quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis seu sisas, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exi-

¹ Particulam *ut nos addimus* (n. t.).

genda, in praedictos et non alios usus converterentur, super quo maiestatis tuae conscientiam oneravit; et alias, prout in dictis litteris eiusdem praedecessoris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur.

Cum autem, finito tempore dictorum vectigalium aliarumque impositionum, exactio adhuc facta sit a clero, ecclesiis, etc., sine facultate apostolica, absolutionem et condonationem rex postulat.

§ 2. Cum autem, sicut nuper pro parte eiusdem maiestatis tuae nobis expositum fuit, ut expensas pro bello, quod in diversis mundi partibus pro conservatione et propagatione fidei catholicae ac etiam pro defensione tuorum regnorum et statuum sustinuisti et iugiter sustines, faciendas sufferre posses, cum ad hoc solae laicorum facultates non suppeterent, tu, ad id facultate apostolica minime suffultus, sub spe tamen illam obtinendi pro qua te pluries apud eundem praedecessorem instetisse asseris, a clero et ecclesiis, locisque piis, ac personis ecclesiasticis praedictorum regnorum Castellae et Legionis contributiones exegeris ad instar laicorum in gabellis et sisas, aliisque oneribus, impositionibus et gravaminibus, spatio nedum praedictorum priorum sex annorum decursorum, scilicet a mense augusti anni MDCXXXII usque ad mensem¹ augusti anni MDCXXXVIII, sed etiam tam antea quam ab inde citra spatio alterius sexennii hactenus iam decursi, etiam² in supplendis et augendis in praedictis primo et secundo sexennio eisdem gabellis seu sisas super praedictis quatuor rerum speciebus, videlicet vino, oleo, aceto et carnibus, ac in imponendis novis gabellis seu sisas in aliarum rerum speciebus, quam etiam in manutentione octo millium militum, ac refectione murorum terrae Fontis Rabbiae, necnon in solutionem sexcentorum millium³ ducatorum quolibet anno, et aliorum duorum millionum a consilio regis aut alias impositorum, nec non aliis impo-

¹ Male edit. Main. legit *mense* n. t.).

² Legerem *et tam pro etiam* (n. t.).

³ Male edit. Main. habet *millia* (n. t.).

sitionibus, consensu laicorum illorum regnorum ac alias quomodolibet impositis pro gravissimis summis ad multos alios millones ascendentibus; immo etiam super hoc reddito ad sexennium dumtaxat duraturo, etiam sine facultate apostolica, pluribus vicibus portiones, seu loca perpetua iuros inibi nuncupata, pro annuo reddito sexcentorum millium ducatorum monetae eorundem regnorum constituentium in sorte principali alios duodecim millones ducatorum similium, circiter imposueris; et idcirco pro parte eiusdem maiestatis tuae fuerit alias eidem Urbano praedecessori supplicatum, ut sibi hactenus tam antea quam postmodum exacta et percepta etiam contra praedictarum litterarum apostolicarum formam et tenorem, et usque ad diem primam mensis martii quoad novem millones ducatorum monetae praedictae in argento, ac primam mensis augusti quoad millones decem et novem⁴ praedictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, et totum mensem decembris praesentis anni MDCXLIV respective quoad reliquas omnes alias impositiones, et praesertim quoad alios duos millones cum dimidio alterius millionis ducatorum praedictorum, respective exigenda et percipienda remittere et condonare, teque, ac ministros et officiales tuos a quibuscumque censuris et poenis propter praemissa eorumque singula per te et praedictos quomodolibet incurris absolvere dignaretur; idem Urbanus praedecessor pro discutiendo negotio huiusmodi congregationem aliquot S. R. E. cardinalium, e quorum numero etiam nos in minoribus constituti antequam ad summi apostolatus apicem assumeremur tunc eramus, necnon etiam aliquot Romanae curiae praelatorum ad sibi referendum deputavit; qui cardinales et pra-

⁴ Verba *et novem* praeter rem esse videntur (n. t.).

lati, auditis pluries tam tui, quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum dictorum regnorum nomine informantibus, mature discusso negotio huiusmodi, etiam Urbano praedecessori opportunam relationem fecerunt. Verum, quia idem Urbanus praedecessor absolutionem et condonationem nomine tuo ut praefertur petitam, morte praeventus, concedere nequivit: propterea nos, qui de congregationis praedictae relatione et sententia in praemissis plene informati sumus, maiestatem tuam, ob eximia eius ac clarae memoriae regum catholicorum praedecessorum tuorum in hanc Sanctam Sedem merita, specialis favore gratiae prosequi volentes, supplicationibus eiusdem maiestatis tuae nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, te, tuosque officiales et alios quoscumque, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque sententiis, censuris et poenis, per te, ac ministros et officiales tuos huiusmodi propter omnia et singula praemissa quomodolibet incursis, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, absolvimus et totaliter liberamus, omniaque contra tenorem praesentium litterarum apostolicarum et sine sufficienti facultate apostolicam, ut praemittitur, exacta, et usque ad mensem martii et augusti et integrum mensem decembris anni praesentis respective, ut praemittitur, exigenda a clero, ecclesiis, locis piis et personis ecclesiasticis praedictorum regnorum, eidem maiestati tuae condonamus et remittimus, et ad aliquam illorum restitutionem faciendam maiestatem tuam dumtaxat, non autem quemlibet alium, minime teneri, teque, non autem tuos officiales, nec ministros, nec alios quoscumque, nisi tibi restituant, vel illis condones, pro liberatis ab onere illa cuiuslibet restituendi haberi volumus. Quo vero ad praedictas portiones perpetuas, iuros nun-

cupatos¹, ex annuo reddito praedictarum gabellarum seu sisarum pro praedicta summa annuorum reddituum ducatorum sexcentorum millium, ut praefertur, super eodem reddito sexennali de laicorum consensu impositas et perpetuo venditas, pro illis nullo unquam tempore clerum, loca pia, ecclesias, ac personas ecclesiasticas praedictas posse quoquo modo gravari et molestari, sub maioris excommunicationis eo ipso absque alia declaratione incurrendae poenam, prohibemus, sed illas tantum impositas super rata laicorum non autem cleri, ecclesiarum, locorum piorum, ac personarum ecclesiasticarum censi debere declaramus et decernimus, ita tamen ut propterea non eximantur ipsa loca pia, ecclesiae et ecclesiastici a praedicta contributione millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, nec in aliqua illorum parte, ac si praedicta assignatio portionum, iuros nuncupatarum, facta non fuisset. Volumus tamen, ut poenitentiam, quam confessarius idoneus omnino eligendus tibi ac ministris et officialibus tuis praedictis propter praemissa duxerit iniungendam, omnino adimplere teneamini, alias praesentes nullae sint quoad non adimplentes dictam poenitentiam. Non intendimus autem ex hac nostra absolutione et condonatione inductam censi seu induci posse futuris temporibus aliquam etiam tacitam facultatem vel approbationem gabellarum et aliarum impositionum absque facultate exactarum, vel, ut praemittitur, exigendarum per quoscumque a clero, ecclesiis ac aliis locis piis et personis ecclesiasticis praedictis; nec unquam in exemplum praesens gratia trahi possit.

§ 3. Non obstantibus quibuscumque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutioni-

¹ Aptius lege nuncupatas (R. T.).

tionibus perpetuis iuros nuncupatis extant.

Poenitentiam ut agant mandatur.

Neque hac absolutione gabellarum, sine debita facultate exactarum, tacitam veluti facultatem seu approbationem inducendam esse vult.

Obstantium derogatio.

Concedit Pontifex.

Clorum tamen, ecclesias, loca pia a por-

bus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxii decembris mdcxlv, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 22 decembris 1644, pontif. anno i.

IX.

Super contributione decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis per clerum Castellae et Legionis regnorum facienda¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico, Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Procurator.

§ 1. Ad universalis Ecclesiae regimen, meritis licet imparibus, inscrutabili divinae providentiae iudicio vocati, piorum et de orthodoxa fide sanctaque Sede Apostolica optime meritorum regum votis libenter annuimus, prout, rerum et temporum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Reponet ea quae in praecedente contributione statutata sunt.

§ 2. Cum itaque, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, laici subditi tuorum regnorum Castellae et Legionis in eorum comitiis seu curiis infra scriptum subsidium maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad praedictum effectum consenserint impositioni gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne, scilicet octavae partis specierum vel pretii vini, aceti et olei, ac ultra sisas super carne antea impositas et trium regalium pro quolibet capite pecudum, triumque morapetorum pro quolibet libra carnis, quae minutatim venditur, sexdecimque morapetorum pro quolibet mensura, aroba nuncupata, vini

sisati, alteriusque morapetini pro qualibet mensura, acumbre nuncupata, vini etiam sisati, ac sexdecim morapetorum pro qualibet mensura olei, aroba nuncupata, ac quatuor morapetorum pro qualibet libra candelarum de sevo, ac saponis, vel alias verioribus quantitatibus impositarum et auctarum, quae sunt exigendae et percipiendae durante sexennio incepto a prima die mensis augusti praesentis anni mdcxlv, nempe pro summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis, ad rationem trium millionum et ducentorum quinquaginta millium ducatorum monetae Hispaniae quolibet anno praedicti sexennii, solvendorum ex praedictis gabellis et sisis supra praedictas rerum species, ut praemittitur, impositis et auctis, itaut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnorum non solum ementes et vendentes, sed etiam illi, qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emunt in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu alias ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, itaut omnes laici cuiuscumque gradus, status, conditionis et praecminentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas et sisas huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset aut exemptus, ecclesiastici quoque eorumdem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio accesserit, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus impositis et auctis, contribuere, gabellasque seu sisas praedictas, iuxta litterarum nostrarum in forma Brevis super praedicta licentia seu approbatione expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere deberent:

§ 3. Idecirco pro parte eiusdem maiestatis tuae fuit nobis humiliter supplica-

Approbatio concilii clericali.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

per sexennium
postulatur.

tum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum et personarum ecclesiasticarum ad contribuendum, in praedicto sexennio incepto a praedicto mense augusti proxime praeteriti et ut sequitur usque ad mensem augusti mDCCLXIII finiendo, in praedictis sisis et gabellis, iam ut praemittitur impositis et auctis, pro solutione praedictorum millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, attento quod, ut maiestas tua asserit, hactenus actum fuerit et de praesenti agatur de communi defensione et interesse, tam laicorum, quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad summam praedictam conficiendam, ea qua expedit celeritate, infra tempus opportunum non sufficerent.

Cognovit Pontifex.

§ 4. Nos igitur, nedum promptam et obsequentem eorumdem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae erga fidem catholicam zelum commendantes, ac ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua, ob assidua quae pro defensione fidei catholicae tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus sustinet bella, premittitur¹, paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine (praevia etiam, quatenus foret opus respectu forsitan exactorum scilicet a praedicta prima die augusti praesentis anni, absolute a quibuscumque censuris et poenis, quam tenore praesentium concedimus), volentes maiestatem tuam favore prosequi gratioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam seculares quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti, etiam Societatis Iesu, et Aposto-

¹ Verbum *premittitur* ad syntaxim complendam addere censuimus (R. T.).

licae Sedi immediate subiecti, regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus, et collegia, ac capitula quarumcumque ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantium et respective consistentium¹, ad conferendum et contribuendum pro eorum rata ad instar laicorum in dictis gabellis seu sisis quoad praedictam summam dumtaxat decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis praedictorum ducatorum monetae illorum regnorum, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum in praedicta quantitate tantum et super praedictis rerum speciebus dumtaxat in dictis regnis colligendis et consumendis ut praemittitur impositarum durante praedicto sexennio dumtaxat a mense augusti proxime praeteriti ut praefertur inchoato et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae et loca pia praedicta, ac personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis, per se, vel alios, etiam afflictuarios suos, vel etiam ex elemosynis percipiunt, et pro divino cultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et quod², elapso praedicto sexennio, exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causa continuari possit, etiamsi integra summa praedictorum decem et novem millionum praedictorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta; quodque, si ante sexennii huiusmodi finem summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum huiusmodi confecta fuerit, ec-

¹ Aptius legerem *commorantia... consistentia* (R. T.).

² Vocem *quod* nos adhibemus (R. T.).

Nonnullis tamen
additis condi-
tionibus quae
iterum hoc loco
recenseantur.

clesiastici praedicti amplius contribuere et dictas gabellas seu sisas ut praefertur solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso; quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae durante praedicto sexennio non possint gravari ratione cuiusvis alterius novi augmenti praedictarum gabellarum et sisarum super eisdem¹, ac novae impositionis aliarum gabellarum et sisarum super quibuscumque rerum speciebus, nec etiam pro portionibus² *iuros* nuncupatis de laicorum tantum consensu alias erectis et impositis, eorumque fructibus (ita tamen quod non eximantur a praesenti contributione vel in aliqua illius parte, iuxta formam aliarum nostrarum litterarum super aliorum exactorum absolute expeditarum sub die hesternâ), nisi si et postquam beneplacitum nostrum seu a successoribus nostris concessum fuerit, alias in quolibet casu contraventionis quilibet contraveniens eo ipso absque alia declaratione sententiam excommunicationis maioris incurrat et ad restitutionem illius in quo excesserit teneatur, tenore earundem praesentium decernimus et declaramus.

Recusantes
quomodo co-
cendi.

§ 5. Volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti, solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis, sive exactoribus earundem gabellarum, sive sisarum, neque quibusvis aliis iudicibus laicis, aut ministris, sub poena excommunicationis ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto sine aliqua declaratione incurrendis (a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi,

¹ Male edit. Main. legit *eiusdem* (R. T.).

² Male eadem ed. habet *portionibus* (R. T.).

etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequeant) conveniri nullo modo possint, seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant. Quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae ac suspensionis a divinis, necnon omnibus et singulis eiusdem maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praes eminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque, etiam speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis, et commissariis etiam cruciatae praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictae excommunicationis maioris poena ut praemittitur eo ipso incurrenda, districta praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne ecclesias et alia praedicta, ac clerum et ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter, aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum gravent quomodolibet, nec a quocumque gravari permittant, et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solvere recusantes ad quaecumque simplicem eorumdem exactorum requisitionem etiam executive, ac quacumque appellatione remota, auctoritate nostrâ procedant.

§ 6. Volumus autem, quod istud subsidium, respectu contributionis cleri, ecclesiarum, locorum piorum, ac personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, scilicet decem et novem millionum pra-

Hoc subsidium
loco quorum-
cumque alio-
rum subsidi-
orum per nos
mandat.

¹ Loc. parall. supra pag. 343 b habet *nec* (R. T.).

dictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, succedat loco quorumcumque onerum, gravaminum et impositionum praedictarum, etiam pro militibus et aliis quibuscumque impositorum, ac etiam loco quorumlibet aliorum subsidiorum super millionibus per felicis recordationis Urbanum VIII praedecessorem nostrum aliosque praedecessores nostros hactenus approbatorum et concessorum et a nobis per praedictas nostras litteras condonatorum; ita quod illorum vigore post lapsum praesentis mensis decembris praesentis anni MDCXLIV nihil amplius a clero, nec a quoquam ecclesiarum, locorum priorum et ecclesiasticorum praedictorum exigi possit; quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis seu sisis, ut praefertur, a dielibus ecclesiasticis exigenda, in praedictos et non alios usus convertantur, super quo eiusdem maiestatis tuae conscientiam oneramus.

Clausulas necessarias addit.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, sicque et non aliter quovis praetextu, ratione vel causa per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores (sublata quacumque omnibus et singulis cuiuscumque status, gradus, ordinis, qualitatis, praecminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individua mentione dignis, quomodolibet in contrarium iudicandi, definiendi, interpretandique facultate et auctoritate) iudicari, interpretari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria derogat.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis

praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII decembris MDCXLIV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 23 decembris 1644, pontif. anno I.

X.

Extensio facultatum cruciatae, quoad licentiam vescendi ovis et lacticiniis, ad patriarchas, archiepiscopos et alios inferiores praelatos et presbyteros et clericos seculares tantum regnorum Hispaniarum, excepta maiori hebdomada¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Transumptum haberi vult.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Recenset ea quae a Pio V et Urbano VIII vigore cruciatae concessa sunt in Hispaniarum regibus, circa eorum et lacticiniorum usum, ieiuniorum tempore.

§ 1. Alias a felicis recordationis Pio Papa V praedecessore nostro (inter ceteras gratias illas spirituales et temporales, ad certum tunc expressum tempus publicandas et duraturas, clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico avo suo ac omnibus et singulis christifidelibus in regnis et dominiis Hispaniarum et illi adiacentibus necnon Sardiniae insula consistentibus et ad illa declinantibus, iis qui certa munera adimplevissent concessas, et a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris eidem Philippo, ac similis memoriae Philippo III, etiam Hispaniarum regi catholico genitori tuo, et a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro, per suas in simili forma Brevis sub die XXVI martii MDCXXIV et die IX octobris anni MDCXXIX expeditas litteras, maiestati tuae prorogatas) indultum fuit, ut ipsi carnibus de consilio utriusque medici temporibus ieiuniorum tam quadragesimalium quam quorumlibet totius anni, ac pro eorum libito ovis et lacticiniis vesci possent², ita quod, qui carnes non comedissent, servata in ceteris ieiunii ecclesiastici forma, dicto ieiunio satisfacere censerentur, minime comprehendi patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos, neque alios inferiores praelatos, neque quaslibet regulares personas, atque ex secularibus eas quae in presbyteratus ordine constitutae essent, quoad quadragesimalia ieiunia; illis autem exceptis, omnes praefatos, praeterquam insularum

¹ Oporteret ex praemissis legere illis (R. T.).

² Verbum possent addimus (R. T.).

³ Ad syntaxim complendam addendum hic foret quibus voluit; ceterum tam defectuosa syntaxis est, ut difficile sit eam emendare (R. T.).

praedictarum incolas, etiam ovis et lacticiniis vesci posse ut supra concessit; voluit etiam quemcumque ecclesiasticum vel secularem, qui eam gratiam fuisset assecutus, ea minime posse uti extra ipsa Hispaniarum regna, et alias prout in diversis Pii praedecessoris tam sub plumbo quam in simili forma Brevis desuper expeditis litteris, quarum omnium et singularum tenores pro expressis idem Urbanus praedecessor haberi voluit, plenius continetur.

§ 2. Qui deinde Urbanus praedecessor, spirituali consolationi patriarcharum, primatum, archiepiscoporum, episcoporum, aliorumque inferiorum praelatorum et presbyterorum secularium praedictorum benigne consulere volens, supplicationibus etiam maiestatis tuae nomine super hoc humiliter porrectis inclinatus, venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis inferioribus praelatis, necnon clericis et presbyteris secularibus praedictis tantum, ut ad sexennium tunc proximum quadragesimali tempore (hebdomada tamen maiori excepta) ovis similiter et lacticiniis pro eorum libito uti et vesci libere et licite valeant, apostolicam auctoritate indulsit; praedictumque indultum et sexennium praefatum postea ad aliud sexennium, a fine ultimodicti sexennii computandum, extendit et prorogavit, et certum tunc expressum praefatarum gratiarum executores et commissarium fecit, constituit et deputavit, et alias, prout in diversis Urbani praedecessoris sub datum die III maii MDCXXXIV et XXVI februarii MDCXXXIX respective desuper expeditis in simili forma Brevis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 3. Nunc vero nos, eosdem praelatos et presbyteros seculares dumtaxat amplioribus favoribus et gratis prosequi volentes, supplicationibus etiam maiestatis

Idem privilegium Urbanus VIII extendit ad patriarchas, primates, etc.

Quod quidem confirmat Pontifex.

tuae nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, indultum huiusmodi ac sexennium ultimo prorogatum ad aliud sexennium a fine ultimi sexennii computandum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, extendimus et prorogamus, ac venerabilem fratrem Antonium archiepiscopum Damascenum praefatarum gratiarum executorem et commissarium auctoritate et tenore praedictis facimus, constituimus et deputamus, decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus litteris praedictis ac omnibus iis, quae in illis concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II Ianuarii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 Ianuarii 1645, pontif. anno I.

XI.

Generalem magistrum Ordinis fratrum Praedicatorum fratrem Thomam Turcum privilegiis ornat¹.

Dilecto filio Thomae Turco,
Ordinis Praedicatorum magistro generali,
Innocentius Papa X.

Dilecto fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae huiusmodi.

§ 1. Cum, sicut accepimus, pro iniuncto tibi munere generalis magistri Ordinis fratrum Praedicatorum intendas domos et loca et monasteria, necnon fratres et sorores ipsius Ordinis visitare, et religionem eiusdem Ordinis, quantum in te erit, favente Domino, reformare et pristino decori restituere, et propterea non solum Italiam peragraré, sed etiam ultra montes ire cogaris:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 2. Nos igitur, qui nihil aeque cupimus, quam, amputatis vitiorum sentibus, virtutum flores in universâ Ecclesiâ, et praesertim in ipso Ordine, quem ob uberes eius in vineâ Domini fructus paterne diligimus, emineant, institutum hoc tuum et visitandi sanctum propositum plurimum commendantes, ac super hoc praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, motu proprio et ex nostrâ scientiâ apostolicam tibi et nostram benedictionem impertimur, et ut efficacius loca, domos et monasteria eiusmodi visitare, et quae opus fuerit reformare, et bonos mores plantare, et quae ad studiorum promotionem conducunt agere et exequi valeas, nec in rebus agendis scrupulus tibi aliquis, aut obex¹ opponi possit, volumus et apostolicâ auctoritate decernimus, quod, dum in generalatus huiusmodi officio manseris, super Romanam ac omnes et singulas dicti Ordinis provincias et vicarias, tam citra quam ultra montes, etiam regnorum Hispaniae, utriusque Lombardiae, ac Gallicanae et Ragusinae², necnon quascumque eiusdem Ordinis congregationes, et ipsarum provinciarum, vicariarum et congregationum loca, domos, collegia studentium, monasteria, et bona quaecumque, et utriusque sexus personas, tam fratres quam etiam tertii habitus sancti Domini sorores, ad provincias seu congregationes aut aliâs quomodolibet ad Ordinem huiusmodi pertinentes, seu eius curae quovis modo commissas, cuiuscumque gradus et conditionis existant, tam in spiritualibus quam temporalibus, auctoritate et facultate ac iurisdictione plenissimis,

§ 3. Et illis, quibus³ ceteri magistri gene-

¹ Perperam ed. Main. h. ob ex pro obex (R. T.).

² Legendum foret Gallicanam et Ragusinam (R. T.).

³ Pessime prorsus eadem editio habet qui pro quibus (R. T.).

Magistrum generalem conventus Ordinis visitatorum commendat.

ralibus concessas eidem confirmat.

rales iuxta dicti Ordinis instituta et sacri Concilii Tridentini decreta seu constitutiones, vel ex iure ordinario seu ex consuetudine, vel privilegiorum et indulgiorum apostolicorum¹, ut hactenus functi fuerunt seu fungi potuerunt, in omnibus et per omnia fungaris, et fungi, ac illos, illas et illa visitare, corrigere et reformare, necnon omnes et singulas litteras apostolicas tam super praemissis quam amotione et novâ cuiuscumque deputatione prioris provincialis seu vicarii aut prioris cuiusvis dicti Ordinis conventus et monasterii vel domus a nobis seu praedecessoribus nostris emanatas exequi et exequendas curare, et quascumque sententias, censuras et poenas illis contentas fulminare auctoritate nostrâ libere et licite possis et valeas;

Novas addit.

§ 4. Quodque, cum acciderit reformatio faciendâ alicuius seu aliquorum conventuum sive domorum aut monasteriorum dicti Ordinis, etiam nullâ aliâ quam tuâ praecedente electione, toties quoties tibi opportunum visum fuerit, cum reformatio ipsa fiet, priorem seu priores, aut priorissam seu priorissas ad id idoneas nostrâ auctoritate instituere; in provinciâ vero, seu congregationibus et vicariis, quae tibi non satis reformatae videbuntur, cum fuerit prioris provincialis seu vicarii faciendâ electio, seu tres aut quatuor probatae vitae fratres dicti Ordinis electoribus qui unum ex illis² pro suae provinciae reformatione eligant in provincialem vel vicarium, proponere; et electoribus ipsis neminem ex iis qui a te propositi fuerint eligentibus, illico cassatâ eorum electione, aliquem virum probatae religionis eiusdem vel alterius reformatae provinciae gremio dumtaxat, nostrâ similiter auctoritate, in legitimum provinciae vel congregationis aut vicariae huiusmodi

Aliaque ad electionem superiorum in reformationis conventibus statuit.

¹ Deest vox vigore, et delenda vox ut (R. T.).

² Male ed. Main. legit suis pro illis (R. T.).

provincialem seu vicarium absque aliquâ electione creare et instituere; et quod illi, quos ex aliis provinciis ad provincias et vicarias desolatas vel etiam laxioris vitae mittendos duxeris, statim vocem habeant tam activam quam passivam; quodque in provinciis seu vicariis paucos conventus et paucorum fratrum numerum habentibus, apostolicâ auctoritate concedimus, ut¹ aliquis simul esse possit alicuius determinati conventus prior et totius provinciae et vicariae provincialis seu vicarius respective;

Poenae contra inobedientes.

§ 5. Si vero in reformationibus huiusmodi faciendis aliquos fratres inveneris, qui illis repugnent, et secundum regularia instituta dicti Ordinis vivere recusent, eos, si incorrigibiles per te iudicati fuerint, ad carceres etiam perpetuos detrudere;

§ 6. Fratres quoque et sorores quascumque dicti Ordinis, praetendentes se, etiam per litteras apostolicas sub plumbo aut annulo Piscatoris vel per Poenitentiarum seu aliâs motu proprio emanatas, exemptas esse, ad litteras ipsas, etiamsi in eis clausula sui superioris licentiâ petita etiam non obtenta apposita fuerit, exhibendas cogere, ac si eas legitime procedendo subreptitias vel obreptitias inveneris, eis non obstantibus fratres et sorores praefatas ad redeundum ad eorum domos ac monasteria ac regularia dicti Ordinis instituta, vel litteras apostolicas super apostatis editas observandas cogere; et quarumcumque electionum in dicto Ordine pro tempore factarum, dummodo tibi constet de voluntate eligendi, omnes et singulos defectus supplere; necnon super permanentiâ priorum tam provincialium quam conventualium et vicariorum generalium ac priorissarum monasteriorum etiam ultra biennium vel quadriennium, aliquâ rationabili praesertim conservandae vel augendae vitae regularis

In praedictis electionibus, si qui intervenerint, defectus supplendi facultatem tribuit.

¹ Pessime ed. Main. legit aut pro ut (R. T.).

causâ subsistente, dispenses¹, ac sorores curae dicti Ordinis quomodocumque commissas de monasterio ad monasterium religiose transmittere; necnon domos et monasteria unius provinciae alteri provinciae seu congregationi iuxta morem aggregare licite et libere valeas.

Superiores ultra triennium vel quadriennium confirmandi.

§ 7. Et si quae provinciae, tam intra quam ultra montes, aut congregationes, aut vicariae, conventus, collegia, loca et monasteria, et praesertim domus Parisiensis, praetextu privilegiorum eis a praedecessoribus nostris et Sede Apostolicâ vel etiam a nobis concessorum, praetenderit se ad sui visitationem nullum alium quam te ipsum admittere teneri, ne propterea delicta remaneant impunita, aut vigor religionis diminuatur, cum ubique non possis assistere, etiam volumus, et apostolicâ auctoritate decernimus, quod visitatores per te in provinciis, congregationibus, vicariis, conventibus, collegiis, locis, monasteriis ac domo Parisiensi huiusmodi pro tempore deputati, illos, illas et illa auctoritate nostrâ visitare libere possint; quodque fratres provinciarum, congregationum, vicariarum, conventuum, collegiorum, locorum et domus Parisiensis, ac sorores monasteriorum huiusmodi, sub excommunicationis maioris latae sententiae poenâ, quam in contrafacientes ex nunc prout ex tunc et e contra ferimus in his scriptis, visitatores per te ut praefertur deputatos tamquam a nobis delegatos suscipere et eorum visitationem admittere teneantur; quodque, quos in socios et laborum tuorum participes tam in eiusmodi visitationibus et reformationibus, quam ceteris ad regimen dicti Ordinis faciendis assumpseris,² debitis cumulatim honoribus in comitatu tuo decentius esse valeant, iuxta antiquam et

Alios in visitatores deputandi etiam quoad domum Parisiensem.

In contrafacientes censurarum committendo.

¹ Legerem potius dispensare (R. T.).

² Potius lege citra quam intra (R. T.).

³ Deesse videtur vox ut (R. T.).

approbatam in ipso Ordine diutius observatam consuetudinem, unum ex ipsis sociis tuis, nullâ praecedente electione, titulo prioris provincialis Terrae Sanctae, vel alicuius alterius malitiâ temporum desolatae provinciae ipsius Ordinis (ita ut voce et loco, ac omnibus aliis privilegiis, gratiis et dignitatibus, quibus ceteri provinciales dicti Ordinis tam in capitulis generalibus quam extra ea secundum instituta et consuetudines ipsius Ordinis gaudere consueverunt, gaudeat et potiat, praedictâ auctoritate apostolicâ insignire, et quoties continget eum ab eodem comitatu tuo recedere, ab ipso provincialatus gradu absolvere seu deponere, et alium quem loco ipsius in socium assumpseris eodem titulo ut prius insignire libere et licite valeas.

§ 8. Insuper, quo melius et efficacius reformationi totius praefati Ordinis insistere valeas, ex speciali gratiâ concedimus tibi omnia privilegia et facultates spectantia ad regimen et reformationem dicti Ordinis concessa tam bonae memoriae magistro Paulo Conabili quam aliis magistris generalibus praedecessoribus tuis.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac¹ dicti Ordinis statutis et institutis, necnon privilegiis, indultis, gratiis, immunitatibus, exemptionibus et litteris apostolicis, etiam in formâ Brevis, quibuscumque dicti Ordinis, praesertim Hispaniae, utriusque Lombardiae, praesertim, quatenus opus sit, felicitis recordationis Clementis Papae VII praedecessoris nostri sub datum apud S. Petrum die VI maii MDXXXIII pontificatus sui anno X, et Romanae provinciae seu congregationibus et Gallicanae, aut earum conventibus, domibus, collegiis studentium, aut monasteriis sororum, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis deroga-

Renovat privilegia.

Derogat contrariis.

¹ Coniunctionem ac nos addimus (R. T.).

toriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam per nos et dictam Sedem, etiam motu simili, aut aliâ quomodolibet concessis, et etiam iteratis vicibus approbatis et innovatis, seu in posterum concedendis, approbandis et confirmandis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliâ de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse motu simili derogamus, eaque nemini adversus praemissa suffragari volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XII Ianuarii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 Ianuarii 1645, pontif. anno I.

XII.

Privilegia Conclavistarum¹.

Innocentius Papa X.
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Circumspecta in omnibus Romani Pontificis providentia singulorum merita aequâ lance considerans, illos potioribus gratiis et favoribus prosequitur, quos erga se et Sedem Apostolicam benemeritos, et in laboribus et vigiliis pro Sede ipsâ sufferendis indefessos, et pluribus cognoscit meritis adjuvari.

Hinc est, quod nos dilectos filios con-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

clavistas. etc. (Cetera, quae ad litteram concordant cum Bullis praedecessorum, item brevitatis casu relinquimus).

Nomina autem ipsorum conclavistarum sunt haec, quae sequuntur.

Thaddaeus Alsinus¹ sacrista noster, Ordinis Eremitarum S. Augustini expresse professus; Gaspar Servantius presbyter S. Severini, perpetuus beneficiatus in basilicâ Principis Apostolorum de Urbe; Dominicus Bellus presbyter Romanus, canonicus secularis et collegiatae ecclesiae sanctorum Celsi et Iuliani de eadem Urbe; Franciscus Maria Phebaeus presbyter Urbinatensis; Carolus Vincentius Cavaratius presbyter Reatinus, perpetui beneficiati in dictâ basilicâ, magistri caeremoniarum; Iosephus Frenfanellus canonicus dictae basilicae, secretarius collegii; Lactantius Lactantii clericus Urbevitanus, Michael Angelus Augurii clericus Faventinus, dum cardinalatus honore fungebamur; Ioannes Ferrarius presbyter Regiensis, Antonius Tonti laicus Perusinus, Iacobus Bonus clericus Burgensis S. Sepulchri, Marcelli Ostiensis Lantis; Bartholomaeus Franciscus clericus Faventinus, Ioannes Aegidius laicus Complensis, Petri Pauli Portuensis Crescentii; Ioannes Andreas Neidottus clericus Sevensis, Antonius Octavianus clericus Civitatis Plebis, Francisci Sabiniensis S. Marcelli nuncupati; Victus Venerius presbyter Decanatensis, Dominicus Rubens laicus a Leonissa, Iulii Tusculani Romae venerabilium fratrum nostrorum episcoporum; Simon Oliverius presbyter Forosempronensis, Gregorius Almeida clericus coniugatus, seu laicus Colimbriensis, Andreas Lanfredus laicus Mantuanus, Aloysii S. Laurentii in Lucinâ Capponii; Michael de Lecinariis laicus Rage clericus Oscensis, Franciscus Fenin clericus Nancurcensis, Iosephus... clericus

Nomina et numerus conclavistarum.

* Sic.

¹ Nomina seqq. datus ut sunt in ed. M. (R. T.).

Mecliniensis, Alphonsi S. Balbinae Cueva; Annibal Albanus clericus Urbinatensis, custos bibliothecae Vaticanae, Petrus Iacobus Verdiani presbyter a Lucignano de Valle de Chiana, Hieronymus Naiaronus laicus a Monte Alcino, fratris Antonii S. Mariae Transtyberim S. Honuphrii nuncupati; Iosephus Cottus de Zotego laicus Papiensis, Ioannes Gregorius Burgo Meisterde Unaviserbainensis laicus Pragensis, Ernesti Adalberti S. Praxedis ab Arrach; Ugolinus Pierbenedictus clericus Camerinus commendatarius perpetuus monasterii Ss. Basilii et Bonifacii Ordinis S. Benedicti Neapolitani, Hieronymus Marcus laicus a Salisano Farfensis, Bernardini S. Petri ad Vincula Spada; Franciscus Cicogninus clericus Pragensis, Ioannes Baptista Bossi clericus Ianuensis, Clemens Bolinus laicus Romanus, Federici S. Marci Cornelli; Ludovicus de Horatiis laicus Bononiensis, Laurus Beta clericus Florentinus, Iulii S. Susannae Sacchetti; Franciscus Maria Falcaccius presbyter Eugubinus, Petrus Richardus clericus Ianuensis, Marcus Fenzonius clericus Ianuensis, Marcus Fenzonius clericus Ianuensis, Ioannis Dominici S. Caeciliae eiusdem S. Caeciliae nuncupati; Matthaeus Pardus clericus Tirasonensis, Martinus de Ayala laicus Burgensis, Egidii S. Petri in Monte Aureo Alternotii; Ludovicus de Ville presbyter Lugdonensis, Alphonsi Duplersiis de Richelieu, Ss. Trinitatis in Monte Pincio de Lugduno; Vincentius Chiavellonus presbyter Reatinus, Franciscus Landus laicus Romanus, Cyriaci S. Salvatoris in Lauro Roccii; Troilus Troilus clericus Nucerinus, Constantinus Lilius clericus de Fabriano Cameriniensis, Ioannis Baptistae S. Silvestri in Capite Pallotti; Franciscus Polus presbyter Mediolanensis, Antonius Grassi clericus etiam Mediolanensis, Caesaris S. Mariae Transpontinae Montis; Marcus Antonius Petronius presbyter perpetuus commen-

datarius monasterii S. Angeli Melitini Rosanensis dioecesis, Nicolaus Simonellus clericus Romanus, Hieronymus Mercurius de Rotino presbyter Caputaquensis dioecesis, perpetuus beneficiatus sacrosanctae Lateranensis ecclesiae, Francisci Mariae Ss. XII Apostolorum Brancatii; Alexander Scarlattus presbyter Florentinus, Ioannes Antonius Insulai clericus Cremonensis, Petrus Magengus clericus Carpentoratensis, Alexandri S. Sabinae Bicchii; Petrus Petignanus laicus Amerinus, Marcus Savaglia laicus Feltrensis, Rhoderici S. Anastasiae Carpinei; Franciscus Minutulus clericus Lucanus, Marcus Antonius Romagnolus clericus Foroliviensis, Marci Antonii S. Mariae de Paufrancaotti; Ioannes Augustinus Marlianus presbyter Ianuensis, Petrus Paulus Resciolus clericus a Bassanella, Stephani S. Laurentii in Pane et Perna Duratii; Antonius Bracci laicus Florentinus, Franciscus de Nai Lotheringas, Francisci Mariae Ss. Ioannis et Pauli Macchiavelli; Ioannes Petrus Bevitale presbyter Romanus, Nicolaus de Alexio laicus Muranus de Cama, Alcarii S. Mariae de Aracaeli Filomarini; Hieronymus Racerus presbyter Reatinensis, Laurentius Sanctinus laicus Veronensis, Marci Antonii Ss. Nerei et Achillei Bragadini; Andreas Cardolus clericus Narniensis, Valentinus Roëttus laicus Perusinus, Petri Donati S. Marcelli Caesii; Franciscus Calleonius laicus Auximanus, Iacobus Saccardus laicus Romanus, Hieronymi S. Agnetis in Agona Verospii; Hieronymus Porfinius presbyter Cameriniensis, rector abbas nuncupatus ecclesiae abbatiae nuncupatae S. Angeli de Monte Santhio Beneventanae dioecesis, Franciscus Cataneus laicus Mediolanensis, fratris Vincentii Maculani S. Clementis eiusdem S. Clementis nuncupati; Hercules Oddus clericus Perusinus comes Antragialle, miles militiae de Calatrava, Ioannes Puccius clericus Sabi-

nensis, Francisci S. Hieronymi Illyricorum Montalti; Decius Altolinus clericus Firmanus, Lucas Antonius Marchius laicus a Pergola, Ioannis Iacobi Panziroli; Martinus Massuccius clericus Firmanus, Claudius Ferrarius laicus Romanus, Fausti S. Chrysogoni Poli; Franciscus Tanus clericus Ariminensis, Flaminius Castellani presbyter Urbinas, Lelii S. Mariae de Populo Falconerii; Alexander Silverius Piccolomineus clericus Ranensis, rector abbas nuncupatus ecclesiae abbatiae nuncupatae S. Iuliani Nuranensis, Iacobus Gallus laicus Perusinus, Paulus Bonifaccia canonicus S. Marci de Urbe, Carolus Ranfais a Zofia de Farfa, Gasparis S. Pancratii Matthaei; Ioannes Baptista Malaca presbyter Bononiensis, Bernardinus Conenius laicus Romanus, Caesaris Ss. Quatuor Coronatorum Facchinetti; Aegidius Gallus clericus Romanus, Franciscus Santinus laicus Senogalliensis, Nerongini Grimaldi, Ioannes Baptista Donghi clericus Romanus, Antonius Rota presbyter ab Offida Asculanae dioecesis, Sebastianus Moderni laicus Ferrariensis, Caroli Rossetti; Franciscus Ioannes Berti presbyter Romanus, Franciscus de Sanctis laicus Pisarenensis; Ioannis Baptistae S. Mariae super Mineravam Alterii; Iulius Caesar Reggiolus clericus Romanus, Ioannes Baptista Mechinus laicus Senensis, Marii S. Alexii Theodoli; Franciscus Gicalengus clericus Mutinensis, Iosephus Schinardus laicus Romanus, Francisci S. Mariae in Viâ Rapaccioli; comes Iulius Caesar de Lanis clericus Bononiensis, Ioannes Baptista Bischius Urbaniensis dioecesis perpetuus cappellanus Toletanus nuncupatus in ecclesia S. Mariae Maioris de Urbe, Francisci Adriani S. Priscae Cevae; Antoninus Oliverius presbyter Cameriniensis, Ioannes Baptista de comitibus laicus ab Arpino Soranae dioecesis, Ss. Quirici et Iulitae Georii; Carolus Eustachius laicus Romanus, Ioannes Ba-

ptista Gaba clericus Cenetensis, Ioannis S. Stephani in Caelio Monte de Lugo, presbyterorum S. R. E. cardinalium nuncupatorum; Franciscus Nerlius presbyter Florentinus, Belisarius Guerrinus clericus etiam Florentinus, comes Carolus Bentivolus laicus similiter Florentinus, Caroli S. Nicolai in Carcere; Tulliano Medices, Nicolaus Toghettus canonicus dictae basilicae Principis Apostolorum, Angelus Paraccianus Clusinus canonicus dictae ecclesiae Lateranensis, Franciscus Cerrus laicus Romanus, Francisci S. Laurentii in Damaso Barberini; Iulius Caesar Porrus clericus Neapolitanus, Dominicus Salvius presbyter Calliensis canonicus secularis et collegiatae ecclesiae S. Angeli in Foro Piscium de Urbe, Martii S. Eustachii Ginetti; Antonius Ferragallus clericus Brittoneriensis, Thomas Vallemanus laicus a Fabriano, Caesar Malvecinus clericus Viterbiensis, Antonii S. Mariae in Viâ Latâ Barberini; Hieronymus Spinula clericus Ianuensis, Anastasius de Amatis laicus a Genezzano, Hieronymi S. Angeli in Foro Piscium Columnae; Nicolaus Azeman clericus Lucemburgensis, Balduinus de Bondre laicus a Buabongo, Rheodoni S. Caesarei Trivullii; Iacobus Concha laicus Romanus, Matthias del Ricevo laicus Posanus, Vicarius Mavellinus laicus Baurensensis, Iulii S. Agathae Gabrielli; Bartholomaeus Piccaluga clericus Ianuensis, Albertus Dosii laicus Romanus, Ioannes Baptista Butus laicus Romanus Virginii S. Mariae in Cosmedin Ursini; Honuphrius Camporeus de Marchionibus Solana Mutinensis perpetuus commendatarius monasterii S. Fabiani loci de Novaglia nullius dioecesis Ordinis S. Benedicti, Lazarius Bonvicinus laicus Mutinensis, Geminianus Poggius laicus etiam Mutinensis, Raynaldi Estensis; Petrus Simon presbyter Eugubinus, Antonius Maria Paulinus laicus Firmanae dioecesis, Vin-

centi S. Mariae in Portico Costaguti; Franciscus Marinus clericus Ianuensis, Dominicus Salvettus a Gualdo perpetuus commendatarius monasterii S. Donati de Gualdo Nucerinæ dioecesis, Ioannis Stephani S. Georgii Donghi; Petrus Antonius Riccius laicus Camerinensis, Michaël Angelus Brunamonti laicus Arbensis, Pauli Æmilii S. Mariae in Aquiro Randanini; frater Pompeius Mengutius miles militiae S. Ioannis Hierosolymitani ab Offida Asculanae dioecesis, commendatarius commendae S. Ioannis Poli et S. Nicolai Gradiscae eiusdem militiae, Dominicus Gannus clericus a Petra Verde, Faustus Tursus laicus a Norcia, Achillis de Estampes de Valenze S. Adriani, diaconorum S. R. E. cardinalium nuncupatorum; Petrus Franciscus Gallus clericus Romanus, Ioannes Doupre Leodiensis, Fabius Fabrettus presbyter Senogalliensis, bonae memoriae Guidonis episcopi Praenestini S. R. E. cardinalis Bentivoli nuncupati defuncti; frater Angelus a S. Felice Ordinis Eremitarum S. Augustini cum dicto sacrista, Valentinus Mangnolus presbyter Societatis Iesu confessarius, Gabriel Fonseca Lusitanus, Silvester Collicola Spoletanus, medicus physicus, Ioannes Morseux d. Oltreloux clericus Leodiensis dioecesis cum dicto secretario collegii; Nicolaus a Large Gallus chirurgus, Barnabas Mutus a Savet secretarius cum dictis magistris caerimoniarum; Ioannes Baptista Pauluccius Pisarenis, aromatarius, Ioannes Nerotius adiutor, Rhemas Ferazzinus Favensis, Michaël Michelinus a Tarta, barbitonores; Franciscus Maria Vicitormar Novariensis, Paulus Panzirolus Romanus, eorum adiutores; Vincentius Bicciardus, Tiberius Infraglianus, fabrilignarii; Nicolaus Scala caementarius; Ioannes Maria Stadius, Iulianus Branchius Ioamonus, fachus; Antonius Ciambionius, Petrus Antonius Palettus,

Ioannes Antonius Iustus, Ioannes Aliberti monachus, Caesar Vattonus, Ioannes Antonius Peulonus, Falcius Girottus, Ioannes Paulus Franceschinus, Guerrinus Gasparnellus, Simon Gallus, Petrus Cunes Bonnanus, Ioannes Antonius Ciampella, Augustinus Guerrerius, scopatores conclavis.

§ 4. Et insuper cum dilectus filius Viarius laicus Burgi S. Sepulchri, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro ipsis operam, ut accepimus, navaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum ac obsequiorum nobis et Sedi Apostolicae impensorum intuitu, volentes ipsum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Francisco Viario, quod, licet in conclavi praedicto non inservierit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis, facultatibus, immunitatibus et libertatibus, praerogativis, praeeminentiis, indultis, exemptionibus, ceterisque praemissis tamquam conclavista et unus ipsorum frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac si conclavi huiusmodi vere et realiter interfuerit, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque supradictis et aliis contrariis nequaquam obstantibus, motu et auctoritate similibus, de speciali gratia indulgemus.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, receptionis, creationis, constitutionis, declarationis, aggregationis, liberationis, exemptionis, remissionis, condonationis, dispensationis, legitimationis, assertionis, abolitionis, restitutionis, decretorum, in-

Indulget conclavistarum procuratori uti posse eisdem privilegiis, quavis in conclavi praesens non fuerit.

Transumptorum fides.

Sanctio poenalis.

dultorum, praeceptorum, mandatorum, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCLIV, pridie kalendas februarii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 31 ianuarii, pontif. anno I.

XIII.

Facultas nuncio Poloniae reservandi tria beneficia ecclesiastica in singulis Gnesnensi, Vladislaviensi, Posnaniensi, Plocensi, Cracoviensi et Wormiensi ecclesiis personis a rege Poloniae nominandis¹.

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Vladislaum Poloniae et Sveciae regem illustrem nuncio,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ut charissimus in Christo filius noster Vladislaus Poloniae et Sveciae rex illustris personis in fide catholica et unione S. R. E. persistentibus, aliisque sibi gratis et acceptis, sese nostram et huius Sanctae Sedis operam benignum praestare possit, tibi tria beneficia ecclesiastica in singulis Gnesnensi, Vladislaviensi, Posnaniensi, Plocensi, Cracoviensi et Wormiensi ecclesiis, civitatibus et dioecesibus consistentia, etsi canonicatus et praebendae, dignitates, personatus, administrationes et officia, ac dignitates ipsae in praefatis post pontificales maiores,

aut aliis ecclesiis praefatarum civitatum vel dioecesium principales fuerint, et ad illas, necnon personatus, administrationes et officia huiusmodi consueverint qui per electionem assumi, illaque omnia dispositioni apostolicae specialiter vel ex quavis causa, praeterquam ratione vacationis illorum apud Sedem praefatam aut familiaritatis continuae commensalitatibus nostrae seu alicuius S. R. E. cardinalis viventis, cuius consensus requirendus foret, generaliter reservata, vel ex generali reservatione apostolica affecta, et cuiuscumque annui valoris illorum fructus, redditus et proventus extiterint, ad collationem, provisionem, praesentationem seu quamvis aliam dispositionem venerabilium fratrum archiepiscopi Gnesnensis, necnon Vladislaviensis, Posnaniensis, Plocensis, Cracoviensis et Wormiensis episcoporum, ac dilectorum filiorum capitulorum ecclesiarum praefatarum communiter vel divisim pertinentia, vacantia ad praesens, aut simul, vel successive, etiam in mensibus in quibus vacantium beneficiorum ecclesiasticorum dispositio per constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas nobis generaliter reservata¹ existit, vacatura, singula videlicet singulis personis ecclesiasticis clericali saltem characteris insignitis et aliis idoneis ac in fide catholica omni tempore constantibus, quas dictus Vladislaus rex duxerit nominandas, si quisque nominandorum per se vel procuratorem suum legitimum infra unius mensis spatium postquam vacatio huiusmodi innotuerit beneficium vacans duxerit acceptandum, cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, auctoritate nostram apostolicam, hac vice dumtaxat, specialiter reservandi, necnon archiepiscopo et episcopis ac capitulis praefatis, ne de beneficiis huiusmodi, si vacant, aut cum

Non obstantibus regulis cancellariae apostolicae.

Concedit omnia iuris et facti remedia.

Tenor reservationis et causa.

Exornat apostolicum nuntium Poloniae facultate reservandi octodecim beneficia, etiam si fuerint dignitates et canonicatus in cathedralibus, et conferendi ad nominationem regis Poloniae et Sveciae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Pessime edit. Main. legit *reservatas* (R. T.).

vacaverint, ut praefertur, disponere quoquo modo praesumant, districtius inhibendi, necnon quidquid secus per praefatos aut alios quoscumque, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernendi, et nihilominus singula beneficia praefata, si vacant, aut cum vacaverint, ut praefertur, singulis personis nominandis praedictis cum iuribus et pertinentiis huiusmodi ac plenitudine iuris canonici conferendi¹, et de illis etiam providendi², eosque seu eorum procuratores ipsorum nominibus in corporalem possessionem beneficiorum, iurium et pertinentiarum praedictorum inducendi, ac inductos defendendi, et easdem nominandas personas, vel pro eis procuratores praefatos, ad praebendas huiusmodi in singulis ecclesiis praedictis in canonicum et fratrem recipi, et stallo sibi in choro et loco in capitulo singularum ecclesiarum praedictarum cum dicti iuris plenitudine assignatis, necnon ad singula alia beneficia huiusmodi, ut moris est, admitti, sibi que de illorum, ac canonicatum et praebendarum praedictarum fructibus, redditibus, proventus, iuribus et obventionibus universis integre responderi faciendi, ac contradictores quoslibet, dicta auctoritate nostrâ, appellatione postpositâ, compescendi, ceteraque in praemissis et circa ea necessaria et opportuna faciendi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate praedictâ, tribuimus facultatem.

Derogatio contrariorum.
 § 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsarum ecclesiarum, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, contrariis quibuscumque,

§ 3. Aut si aliqui apostolicâ praedictâ vel aliâ quavis auctoritate in dictis eccle-

siis in canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant, seu si super provisionibus sibi faciendis de canonicatibus et praebendis, aut dignitatibus, personatibus, administrationibus et officiis dictarum ecclesiarum speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis et legatorum eius litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem et decretum vel aliâs quomodolibet sit processum, quibus omnibus personas praedictas in assecutione canonicatum et praebendarum, dignitatum, administrationum, officiorum et beneficiorum huiusmodi volumus anteferri, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem dignitatum, personatum, administrationum, vel beneficiorum aliorum, praedictarum generari,

§ 4. Aut si archiepiscopo et episcopis, ac capitulis praefatis, communiter aut divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod ad receptionem vel provisionem alicuius minime teneantur, et ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint, et³ quod de canonicatibus et praebendis, aut dignitatibus, personatibus, administrationibus, vel officiis huiusmodi, aut aliis beneficiis ecclesiasticis, ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem coniunctim vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri per⁴ litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, et qualibet aliâ indulgentiâ generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam⁵ effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri⁶, et de qua eiusque

¹ Coniunct. *et nos addimus* (R. T.).

² Praeposit. *per nos addimus* (R. T.).

³ Male ed. Main. legit *expressa... inserta* (R. T.).

⁴ Pro *vel differri* ed. Main. h. *deferri* (R. T.).

toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis, seu si personae praesentes non fuerint ad praestandum de observandis statutis et consuetudinibus dictarum ecclesiarum solitum iuramentum, dummodo in absentia suâ per procuratorem idoneum, et cum ad ecclesias praefatas accesserint corporaliter illud praestent.

Exceptit excessum viginti quatuor ducatorum auri de camera: quo casu infra sex menses novae litterae apostolicae sint impetrandae.

§ 5. Volumus autem, quod¹, si alicuius ex beneficiis per te vigore praesentium collatis fructus, redditus et proventus viginti quatuor ducatorum auri de camera secundum communem aestimationem valorem annum excesserint, illi, quibus per te provisum de illis extiterit, infra sex menses a die eis factarum provisionum huiusmodi computandos, novam provisionem super illis a dictâ Sede Apostolicâ impetrare, litterasque in totum desuper expedire², ac iura camerae apostolicae propterea debita persolvere omnino teneantur, alioquin sex mensibus elapsis praefatis, beneficia ipsa vacare censeantur eo ipso.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VI februarii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 6 Ianuarii 1645, pontif. anno I.

XIV.

Prohibitio curatis in regno Franciae, ne cogant invitos alia officia celebrare in ecclesiis parochialibus pro mortuis qui sepeliuntur apud Carmelitas, quam quae pia defunctorum vel haeredum liberâ voluntate fuerint postulata³.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Leo Bonfilius, vicarius generalis apo-

¹ Coniunct. *quod nos addimus* (R. T.).

² Aptius lege *expediri facere* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

stolicus fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, quod nonnulli parochialium ecclesiarum rectores seu curati in regno Franciae contra libertatem ecclesiasticam variis artibus seculares impedire student quominus in eorumdem fratrum ecclesiis sepulturam sibi eligant, et inter alia cogunt haeredes defunctorum sibi sepulturam in ecclesiis regularibus huiusmodi eligentium, ut ii dicti haeredes in praefatis parochialibus ecclesiis quamplurima divina officia pro defunctis huiusmodi celebrari faciant, et hoc medio multos metu expensarum detinent et deterrent, quominus in eisdem regularibus dicti Ordinis ecclesiis sepulturam eligant: quare dictus exponens, asserens praemissa nedum privilegiis eidem Ordini desuper auctoritate apostolicâ concessis adversari, sed etiam in maximum eiusdem Ordinis cedere detrimentum, nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur.

§ 2. Ideo nos, eundem exponentem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium praepositorum negotiis et consultationibus episcoporum et regularium consilio, parochialium ecclesiarum rectoribus seu curatis, ne cogant invitos alia divina officia celebrare in ecclesiis parochialibus pro mortuis qui sepeliuntur apud eosdem fratres Carmelitas quam quae piâ defunctorum vel haeredum liberâ voluntate fuerint postulata, apostolicâ

Non esse compellendos defunctorum haeredes, mortuorum officia in parochialibus dupliciter dum caetera in aliis tumulantur ecclesiis.

auctoritate, tenore praesentium, interdici-
mus et prohibemus, salvâ semper aucto-
ritate congregationis eorundem cardina-
lium.

Decretum ir-
ritans.

§ 3. Decernentes irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis au-
ctoritate, scienter vel ignoranter, contige-
rit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac, quate-
nus opus sit, ipsarum ecclesiarum et
Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, con-
firmatione apostolicâ, vel quavis firmitate
aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, confirmatis et in-
novatis, ceterisque contrariis quibuscum-
que.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die VI februarii MDCXLV,
pontificatus nostri anno I.

Dat. die 6 februarii 1645, pontif. anno I.

XV.

*Facultas regularibus concessa confirma-
tur pro audiendis secularium confes-
sionibus etiam intra paschalem quin-
denam*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Decretum sa-
crae congrega-
tionis cardina-
lium ne tempo-
re Paschali pro-
hibeantur a pa-
rochis ceteri
approbati con-
fessarii ab au-
diendis confes-
sionibus.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dile-
cti filii regulares civitatis Burdegalensis,
quod aliâs a venerabilibus fratribus no-
stris sanctae Romanae Ecclesiae cardina-
libus Concilii Tridentini interpretibus
emanavit decretum tenoris subsequenter,
videlicet:

§ 2. Die IX iulii MDCXLIV. Sacra con-
gregatio eminentissimorum cardinalium
Concilii Tridentini interpretum post ma-
turam discussionem censuit archiepisco-
pum Burdigalensem non posse prohibere

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

regularibus habentibus privilegia aposto-
lica, ut a dominicâ Palmarum usque ad
dominicam in Albis inclusive administra-
re non valeant personis secularibus sacra-
mentum confessionis, posse tamen eisdem
prohibere, ut personis secularibus in die
Paschatis non administrent sanctissimum
Eucharistiae sacramentum, etiamsi dictae
personae seculares in aliâ die satisfecerint
praecepto Ecclesiae hac de re edito.

F. cardinalis episcopus Sabinensis
FRANC. PAULUTIUS S. C. C. secr.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio
subiungebat, iidem exponentes praemissa,
quo firmius subsistant, apostolicae nostrae
confirmationis patrocinio communiri sum-
mopere desiderent: idcirco nos, eosdem
regulares specialibus favoribus et gratiis
prosequi volentes, et eorum singulares
personas a quibusvis excommunicationis,
suspensionis et interdicti, aliisque eccle-
siasticis sententiis, censuris et poenis, a
iure vel ab homine, quavis occasione vel
causâ latis, si quibus quomodolibet in-
nodatae existunt, ad effectum praesentium
dumtaxat consequendum, harum serie ab-
solventes et absolutas fore censentes, sup-
plicationibus illorum nomine nobis super
hoc humiliter porrectis inclinati, decretum
praesentium, apostolicâ auctoritate, tenore
praesentium, confirmamus et approbamus,
illique inviolabilis apostolicae firmitatis
robur adiicimus, ac omnes et singulos
tam iuris quam facti defectus, si qui de-
super quomodolibet intervenerint, sup-
plemus, salvâ tamen semper auctoritate
eorundem cardinalium.

Confirmatur
decretum etiam
quoad confessa-
rios regulares.

§ 4. Decernentes praesentes litteras va-
lidas, firmas et efficaces existere et fore,
suosque plenarios et integros effectus sor-
tiri et obtinere, dictisque regularibus in
omnibus et per omnia suffragari, ac ab
omnibus et singulis ad quos spectat et
pro tempore spectabit in futurum invio-

Clausulae.

labiliter observari, sicque per quoscumque
iudices ordinarios et delegatos, etiam cau-
sarum palatii apostolici auditores, iudicari
et definiri debere, irritumque et inane, si
quid secus super his a quoquam, quavis
auctoritate, scienter vel ignoranter, con-
tigerit attentari. Non obstantibus consti-
tutionibus et ordinationibus apostolicis,
privilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, confirmatis et inno-
vatis; quibus omnibus et singulis, illorum
tenores praesentibus pro plene et suffi-
cienter expressis habentes, illis aliâs in
suo robore permansuris, ad effectum
praemissorum, specialiter et¹ expresse de-
rogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die VII februarii MDCXLV,
pontificatus nostri anno I.

Dat. die 7 februarii 1645, pontif. an. I.

XVI.

*Mandatum quod episcopus S. Salvatoris
non possit cogere catholicos capitane-
tus de Pernambuco, ut eum adeant pro
praestando iuramento in causis dispen-
sationum matrimonialium*².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dile-
cti filii catholici regionis Brasiliensis
diocesis SS. Salvatoris de Pernambuco
nuncupatae, quod, licet dicta regio illius-
que capitaneatus, qui ante aliquot annos
a Batavis occupati fuerunt, ab abbatiâ Om-
nium Sanctorum, in qua venerabilis frater
episcopus eiusdem SS. Salvatoris residet,
trecentis milliaribus distent, prohibito
inter eosdem exponentes et catholicos
alienigenas commercio, nihilo tamen mi-

nus idem episcopus praetendit christianos
et catholicos dictum capitaneatum inco-
lentes et eisdem Batavis subditos in dis-
pensationibus matrimonialibus, quas a
Sede Apostolicâ impetrant, teneri perso-
naliter cum propriae vitae periculo e dictâ
regione ad civitatem eiusdem SS. Salvato-
ris accedere ad praestandum de veritate
discendâ¹ in causis dispensationum huius-
modi iuramentum. Quod cum sit a stylo
et praxi alienum ut pauperes catholici
absque necessitate tam patentibus periculis
cum ingenti suo dispendio se exponant,

§ 2. Nobis propterea dicti exponentes
humiliter supplicari fecerunt, ut in prae-
missis opportune providere de benigni-
tate apostolicâ dignaremur. Nos igitur,
eorundem exponentium indemnitati, quan-
tum cum Domino possumus, prospectum
esse cupientes, illosque specialibus fa-
voribus et gratiis prosequi volentes, et
eorum singulares personas a quibusvis
excommunicationis, suspensionis et inter-
dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, cen-
suris et poenis, a iure vel ab homine,
quavis occasione vel causâ latis, si quibus
quomodolibet innodatae existunt, ad effe-
ctum praesentium dumtaxat consequen-
dum, harum serie absolutas fore censentes, huiusmodi supplicatio-
nibus inclinati, moderno et pro tempore
existenti episcopo SS. Salvatoris huius-
modi, quod ipse eosdem catholicos dicto-
rum regionis et capitaneatus cogere et
compellere minime possit ut eum ipsi
catholici pro praestando dicto iuramento
adeant, sed illud iidem catholici unico
contextu in processu praemissorum oc-
casione conficiendo praestare possint in
manibus personae ecclesiasticae, cui eâ-
dem auctoritate apostolicâ per ipsum epis-
copum sive dilectum filium eius officialem
verificatio contentorum in eisdem dispen-
sationibus matrimonialibus facienda et sub-

furamentum de
veritate exposi-
ta in dispensa-
tionibus matri-
monialibus cum
nullo labore et
periculo non es-
se exigendum in
curia episcopa-
li, sed in eorum
locis commit-
tendum.

Et fortius no-
ni compellun-
di ab episcopo
locis degen-

¹ Coniunct. et nos addimus (n. r.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Vide an legi debeat dicendâ (n. r.).

inde ad ipsos episcopum seu officialem, ad hoc ut desuper sententia ferri possit, transmittenda committetur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, praecipimus, mandamus et ordinamus.

Clausula sub-
lata.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari vel definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVII februarii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. 17 februarii 1645, pontif. anno I.

XVII.

Circa moenia et propuganacula Urbis recens extructa, eorumque pomeria¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Moenia et propug-
nacula Urbis sarta
recta servanda.

Ad curam nostram pastorem spectare censemur inter cetera sedulo providere, ut constructa pro huius almae Urbis nostrae et in eâ degentium securitate moenia et propugnacula sarta tecta conserventur, et ita a privatorum structuris et aedificiis distent, ut tam introrsum quam extrorsum commode obiri valeant.

Ne intra vel
extra horti, vineae,
muri et maceriae ex-
truantur, maxime in
moenibus noviter erectis.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis cuiuscumque status,

¹ Multi alii Pontifices studuerunt decori urbis, ut passim videre est in hoc Bullario.

gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis personis, tam secularibus, quam ecclesiasticis, etiam regularibus quomodolibet nuncupatis et qualificatis, etiam individuâ expressione dignis, ne quisquam earum quovis praetextu et occasione hortos, sive vineas, seu alia praedia, vel muros, aut macerias, seu alia quaecumque aedificia aut sepes moenibus et propugnaculis Urbis praedictae, a portâ *equitum levis armaturae* nuncupatâ ad Tyberim usque noviter constructis, ab eorum parte externâ propius admovere audeat vel praesumat, sed illud spatium, seu intervallum, quod inter eadem moenia et propugnacula extrorsum ac sepes pro separatione privatorum praediorum plantatas ad praesens existit, et publici iuris effectum est, omnino vacuum liberumque remaneat, neque ullo modo angustius² reddatur, eiusque latitudo minuatur; praeterea ne a parte internâ

Nec etiam or-
natus et fontes.

eorumdem moenium et propugnaculorum quisquam praedictorum quovis praetextu et occasione muros, fontes, domos, macerias, arbores, aut quodvis aedificium, seu structuram iuxta eadem moenia et propugnacula, nisi inter haec et illa interiecto libero quatuor cannarum mensurae romanae spatio seu intervallo, neque sepes, ubi nunc extant viae necessariae ad utilitatem publicam seu particularium personarum ut possint habere transitum ad proprias vineas, extruere seu plantare similiter audeat seu praesumat, tenore praesentium, sub arbitrii nostri poenis per contrafacientes irremissibiliter incurrendis, prohibemus. Volentes et praecipientes, sub eisdem poenis, ut domini vinearum aliorumque praediorum dictis moenibus et propugnaculis introrsum vicinorum terram ipsis moenibus et propugnaculis cohaerentem suis expensis a-

Liberum re-
maneat spatium
quatuor canna-
rum.

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit *angustias* pro *angustius* (R. T.).

Commoda
semper ad cir-
cuitum rema-
neat terrae pla-
nitie.

daequent et in planitiem redigant; nullo autem modo ab iisdem moenibus et propugnaculis separent vel amoveant, itaut prope eadem moenia et propugnacula, cum opus fuerit, libere incedi, illaque commode circuii possint, et ob terrae qua fulciuntur detractionem seu defectum debiliora minime reddantur; necnon, ut porticulae in moenibus et propugnaculis praedictis apertae omnino claudantur seu obstruantur, et, quae ad praesens clausae seu obstructae sunt, nunquam sine nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiâ recludantur et aperiantur.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, legibus quoque, tam imperialibus, quam municipalibus, ac, quatenus opus sit, nostrâ regulâ de non tollendo iure quaesito, et dictae Urbis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis, usibus et reformationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Ut autem earumdem praesentium tenor omnibus innotescat, volumus eas in valvis basilicae Principis Apostolorum, et in acie campi Florae, aliisque solitis locis Urbis, ut moris est, publicari, ipsasque sic publicatas omnes et singulos ita afficere, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent,

§ 4. Quodque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur

fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IV martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 4 martii 1645, pontif. anno I.

XVIII.

Conceditur auditoribus sacrae Rotae indultum deferendi ubique et omni tempore rocchettum¹.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

§ 1. Dum assiduos gravesque labores, quos dilecti filii cappellani nostri causarum palatii apostolici auditores, tam pro nostro et Sedis Apostolicae servitio, quam pro ministrandâ quibuscumque personis ad Sedem Apostolicam undique² confluentibus iustitiâ, iugiter sustinent, ac etiam conspicuam eorum muneris dignitatem sedulâ consideratione perpendimus, dignum plene reputamus et rationi consentaneum, ut ipsi, sicuti singulari sunt Apostolicae Sedi praedictae adiumento, Romanaeque Curiae ornamento, ita peculiari honoris notâ eiusdem Sedis beneficio decorentur.

Commendat
assiduos et gra-
ves labores au-
ditorum Rotae
Romanae.

§ 2. Volentes itaque erga eosdem cappellanos auditores, e quorum numero nos, dum in minoribus constituti essemus, viginti quinque annorum spatio fuimus, aliquod paternae nostrae munificentiae extare monumentum, eosque specialis favore gratiae prosequi, ac eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesen-

Cum viginti-
quinque anno-
rum spatio in
eorum iuritu-
mero, peculiari
eos decorat or-
namento et fa-
cultate.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. habet *dunigue* (R. T.).

Ubiq; loco-
rum palam de-
ferendi rochet-
tum, illoque
congrue indalos
publice ince-
dendi,

Etiam in con-
ciliis universa-
libus,

In congressi-
bus congrega-
tionibus et con-
ventionibus cele-
stibus Pontifi-
cis, regalibus
et imperialibus.

In omnibus
regnis, provin-
cis et regionibus,

Coram regi-
bus et impera-
toribus.

A quoquam
et quavis aucto-
ritate nullatenus molestan-
dos.

tium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis cappellanis auditoribus huiusmodi nunc et pro tempore perpetuo existentibus, quod in quibusvis conciliis, etiam universalibus, congressibus, congregationibus, conventibus, sessionibus, processionibus, pompis, consiliis, functionibus, negotiis, ceterisque actibus publicis et privatis, pontificiis, imperialibus, regiis, cardinalitiis, ac quorumcumque principum, sive sacris, sive profanis, vel mixtis, tam in Statu Ecclesiastico, quam extra illum, ubique locorum et gentium, etiam in Romana curia, ac in quibusvis regnis, provinciis, regionibus et locis etiam transalpinis et ultramarinis, ac etiam in nostra et Romani Pontificis pro tempore existentis, ac imperatoris, regum, cardinalium, etiam de latere legatorum, ducum, principum, et quorumlibet aliorum quacumque mundana et ecclesiastica dignitate etiam specialem et individua expressionem requirente fulgentium, praesentia, conspectibus et curiis, et generaliter ubicumque, coram quibuscumque, et quovis tempore, rocchetto palam deferre, illoque induti publice incedere et comparere libere et licite possint et valeant, plenam et amplam facultatem et licentiam, tenore praesentium, perpetuo concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes eosdem cappellanos auditores desuper a quoquam quavis auctoritate nullatenus molestari seu impediri, neque praesentes litteras de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut quovis alio defectu notari, impugnari, vel redargui, nec sub similibus vel dissimilibus gratiarum moderationibus, limitationibus, revocationibus et quibusvis aliis contrariis

dispositionibus, per quoscumque Romanos Pontifices successores nostros et Sedem praedictam, etiam motu simili, ac etiam concistorialiter et aliis quomodolibet pro tempore factis et faciendis, comprehendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam sub posteriori data quandocumque eligenda de novo concessas, semperque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis cappellanis auditoribus perpetuo suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub

annulo Piscatoris, die VII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 7 martii 1645, pontif. anno I.

XIX.

Quod procuratores poenitentiarie apostolicae nunc et pro tempore existentes possint deferre tunicam, sottanam vulgo nuncupatam, et cingulum coloris violacei¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius
Constitutionis.

Pro nostri pastoralis officii debito quorumlibet Romanae curiae praesertim vero poenitentiarie nostrae apostolicae in officio procuratoris officialium decori consultum esse cupientes, et proinde dilectos filios Thomam Virietum Tullensis, ac Mariam, Mariotum, Venturinum, Lunensis, Sarzanensis respective dioecesum, necnon Petrum Caelestinum, presbyteros, Aretinum, qui, sicut accepimus, praedictum procuratoris huiusmodi officium hactenus laudabiliter exercuerunt, ut illud de cetero honoratius pro servitio et decore tribunalis eiusdem poenitentiarie obire valeant, aliquam honoris nota exornare illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem Thomae, Mario, Marioto et Petro, quod ipsi, uti officiales nostri et Sedis Apostolicae, eorumque pro tempore successores in praedicto procuratoris huiusmodi officio, tunicam, sottanam vulgo nuncupatam,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ac cingulum violacei coloris, quamdiu officium procuratoris huiusmodi obtinuerint, palam et publice deferre et gestare, illisque uti, ac cum eis incedere libere et licite possint et valeant, et eorum quilibet possit et valeat, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ipsisque Thomae, Mario, Marioto et Petro, eorumque successoribus praefatis, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti tribunalis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 8 martii 1645, pontif. anno I.

XX.

Deputatio episcopi Scutarenensis in administratorem quarundam ecclesiarum in partibus infidelium¹.

Venerabili fratri episcopo Scutarenensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum Dulcini, Sfaciae et Drivastensis pro pastoralis

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Contra haec
omnis oppositio
irrita.

Contrarius de-
rogat.

Pontifex epi-
scopo Scutaren-
si regimen ec-

clesiarum Dulcini, Sfaciae et Drivastensis committit.

officii nostri munere, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de venerabilium fratrum nostrorum negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen et administrationem earundem ecclesiarum Dulcini, ac Sfaciae et Drivastensis in spiritualibus et temporalibus cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel de consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus.

Poenas ferendi facultatem contra inobedientes ipsi episcopo concedit.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populis¹ civitatum, dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in² omnibus officium administrationis huiusmodi concernentibus, et quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et obediant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, ab omnibus inviolabiliter observari.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse

¹ Coniunctionem et delemus (R. T.).

² Praeposit. in nos addimus (R. T.).

derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCXLV¹, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 martii 1645, pontif. anno I.

XXI.

Deputatio episcopi Termiae in administratorem ecclesiarum Syphri et Zeae, ecclesiae Thermae vicinarum, in partibus infidelium².

Venerabili fratri Ioanni episcopo Thermae, Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum Syphri et Zeae, ecclesiae Thermae vicinarum, pro pastoralis officii nostri munere, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de venerabilium fratrum nostrorum negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen et administrationem earundem ecclesiarum Syphri et Zeae in spiritualibus et temporalibus cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel de consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium committimus et demandamus. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populis civitatum et dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in omnibus officium administrationis huiusmodi concernentibus, et quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et

Termiae episcopo ecclesiarum Syphri et Zeae administratio conceditur.

¹ Male ed. Main. habet 1643 (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

obediant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam¹ et gratam habebimus et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam ab omnibus inviolabiliter observari.

Derogatio contrariorum.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xii martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 martii 1645, pontif. anno I.

XXII.

Deputatio archiepiscopi Antibarensis in administratorem ecclesiarum regni Serviae in partibus infidelium².

Venerabili fratri Francisco Antibarensi, archiepiscopo Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Archiepiscopo Antibarensi ecclesiarum regni Serviae regimen traditur.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum regni Serviae pro pastoralis officii nostri munere, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, venerabilium fratrum nostrorum negotio Propagandae

¹ Potius lege ratam (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen, administrationem omnium ecclesiarum dicti regni Serviae in spiritualibus et temporalibus, cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel de consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populo civitatum et dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in omnibus officium administrationis huiusmodi concernentibus, quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et obediant, alioquin sententiam seu poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam ab omnibus inviolabiliter observari.

Poenae deferendae ab episcopo approbatur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum, etc.

* Est absque data.

XXIII.

Facultas episcopo Oxomensis inhibendi regularibus, ne absque suâ licentiâ

*confessiones audiant, minusque verbum Dei praedicent*¹.

Venerabili fratri,
moderno episcopo Oxomensis,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva huius
Constitutionis.

Cum, sicut nobis nuper exponi fecisti, in tuis civitate et dioecesi Oxomensis multi diversorum Ordinum religiosi, sub praetextu quod ad sacras confessiones audiendas et verbum Dei praedicandum semel approbati fuerint, absque tuâ licentiâ confessiones praedictas audiant et verbum Dei praedicent, non sine gravi christifidelium scandalo et eorum salutis animarum detrimento, et, licet per censuras et poenas ecclesiasticas contra eosdem processeris, ii tamen vigore cuiusdam privilegii a felicis recordationis Clemente Papa V praedecessore nostro ad favorem Mendicantium emanati se ab alio quam Romano Pontifice pro tempore existente excommunicari minime posse praetendant:

Quod regulae possint tantum cum licentiâ Ordinarii confessiones audire et verbum Dei praedicare.

§ 2. Nos, inconvenientibus huiusmodi, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, quantum cum Domino possumus obviare, teque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, tibi, religiosis praedictis, ne absque tuâ licentiâ sacras confessiones de cetero audire minusque verbum Dei praedicare audeant seu praesumant, per censuras et poenas ecclesiasticas auctoritate nostrâ inhibendi, eosdemque ad exhibendum tibi licentias, quas illi desuper a te sive a praedecessoribus tuis ecclesiae Oxomensis praesulibus vel administra-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

toribus obtinuerint, ad hoc ut eas vel confirmes vel revoces prout ad divini cultus augmentum et animarum civitatis et dioecesis praedictarum salutem et aedificationem in Domino expedire iudicaveris, dictâ auctoritate cogendi et compellendi, facultatem, dictâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, necnon praedicti Clementis praedecessoris et quibusvis aliis privilegiis, etiam in vim cruciatae sanctae eis quomodolibet competentibus, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVIII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 18 martii 1645, pontif. anno I.

Contraria diluuntur.

XXIV.

*Facultas nuncio apostolico apud imperatorem liberandi archiepiscopum electorem Treverensem e custodia in qua nomine Sedis Apostolicae detinetur*¹.

Venerabili fratri Camillo archiepiscopo Capuano, nostro et Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facultas liberandi e custodia archiepiscopum Treverensem innocentem nuncio tribuitur.

§ 1. Cum venerabilis frater Philippus Christophorus archiepiscopus Treverensis S. R. I. princeps elector et episcopus Spirensis aliâs per milites in eius civitate Treverensi captivus ductus, ac postmodum, vigore litterarum in simili formâ Brevis felicis recordationis Urbani PP. VIII praedecessoris nostri, tunc existenti huius sanctae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio consignatus, nostro et eiusdem Sedis nomine sub tuâ custodiâ detineatur, hactenus autem, neque coram nobis, neque coram te contra ipsum Philippum Christophorum archiepiscopum electorem et episcopum quidquam deductum et probatum sit, propter quod ille iuxta canonicas sanctiones retineri et custodiri debeat: idcirco, ne idem Philippus Christophorus amplius detineatur, eâque de causâ ecclesiae illi commissae diutius pastoris solatio careant, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi eundem Philippum Christophorum archiepiscopum electorem et episcopum praedictâ detentione et custodiâ penitus auctoritate nostrâ dimittendi et

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

liberandi, illique reddendi¹ licentiam, ut apud suas ecclesias residere, illasque, ut prius, regere et gubernare, ac subditos et dioecesanos suos verbo et exemplo pascere valeat, concedendi, facultatem tenore praesentium tribuimus et impertimur.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque confrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XX martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 martii 1645, pontif. anno I.

XXV.

*Deputatio episcopi Chersonensis in Tartaria in administratorem nonnullarum ecclesiarum in partibus infidelium suae ecclesiae vicinarum*².

Venerabili fratri Sigismundo, episcopo Chersonensi in Tartaria Praecopensi,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum tuae ecclesiae Chersonensi vicinarum in utraque

¹ Pro reddendi lege redeundi (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Contrarium derogatio.

Ecclesiarum Tartariae regimen episcopo Chersonensi datur.

Circassia, Mengrelia et Abbatia existentium pro officii nostri munere quantum cum Domino possumus providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen et administrationem earumdem ecclesiarum in spiritualibus et temporalibus, cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earumdem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus.

Mandatum de eisdem episcopo parendo.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populis civitatum et dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in omnibus officium administratoris huiusmodi concernentibus et quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et obediant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, faciemus auctore Domino ab omnibus inviolabiliter observari.

Contraria dicuntur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub

annulo Piscatoris, die XIIII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 22 martii 1645, pontif. anno I.

XXVI.

Confirmatio suppressionis Ordinis fratrum Ss. Ambrosii et Barnabae ad Nemus, et erectio illorum monasteriorum in beneficia secularia¹.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Quoniam nostro pastoralis potissimum incumbit officio, ut ea, quae per praedecessores nostros circa regulares personas a praescriptâ sibi vivendi normâ et verae virtutis viâ aberrantes in desidia aliorumque vitiorum praecipitia foede dilabentes etiam per viam suppressionis et extinctionis Ordinis praedictarum regularium personarum, casibus ita ferentibus, proinde ordinata fuerunt, debitum finem sortiantur².

Prooemium.

§ 2. Dudum siquidem felicitis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster (cum dilectos filios fratres Ordinis Ss. Barnabae et Ambrosii ad Nemus professores nec monitionibus, nec obsecrationibus, aut correctionibus flectere potuisset, ut ipsi remedia salutaria reciperent et alicui studio ad Ecclesiae Dei utilitatem incumberent, ac futurae virtutis licet diutius³ expectatos fructus vel aliquod specimen ostenderent, sed fere omnes Dei timore postposito et suae professionis immemores, imo votorum transgressionem assuetos, in profundum malorum iam esse delapsos accepisset), habitâ super

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev. — De hac materia vide Const. DCCCIX Urbani VIII, *Quantum*, XIII februarii MDCXLIV, supra, pag. 292.

² Syntaxis manet inabsoluta (R. T.).

³ Lege *diutius* (R. T.).

praemissis et aliis eorum criminibus et excessibus per nonnullos S. R. E. cardinales ac Romanae curiae praelatos ab eodem praedecessore desuper deputatos maturâ, diligenti et diutinâ deliberatione, de eorumdem cardinalium ac praelatorum consilio, praedictum Ordinem Ss. Ambrosii et Barnabae ad Nemus apostolicâ auctoritate perpetuo suppressit, extinxit et abolevit, prout in litteris apostolicis desuper expeditis plenius continetur.

Factum exponitur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, subinde plures suppressi Ordinis huiusmodi religiosi, tam a nobis, quam ab ipso Urbano praedecessore, a praedictâ religione egrediendi et ad seculum redeundi et inibi in presbyteri seu clerici secularis habitu et statu remanendi licentiam reportaverint, multique alii religiosi huiusmodi sub eo praetextu a dictâ religione sint egressi, et alii in eâ suo habitu regulari retento permanserint et permaneant; aequitati vero convenire videatur, ut illis qui remanserunt pro suâ habitatione certa assignentur monasteria seu domus: nos igitur, eâ ratione ducti, motu proprio, et de certâ scientiâ, maturâque deliberatione, ac liberâ voluntate, ac de apostolicae potestatis plenitudine, eiusdem Urbani praedecessoris litterarum et inde sequutorum quorumcumque tenores, et⁴ veriores, ac datum, nec non singulorum monasteriorum, ecclesiarum, cappellarum, prioratum, conventuum, domorum et locorum regularium, ac quorumcumque aliorum beneficiorum suppressi Ordinis et sub eadem suppressione comprehensorum, illorumque praediorum, possessionum, honorum, rerum, iurisdictionum, actionum, censuum, canonum et pensionum, illorumque fructuum, reddituum et proventuum qualitates, quantitates, actiones, confines, vocabula et dependentias, illorumque veros et annuos valores praesentibus pro ex-

pressis habentes (praevia Ordinariis locorum, quacumque dignitate episcopali, patriarchali et cardinalitiâ dignitate fulgentibus, de omnibus beneficiis ecclesiasticis, cum curâ et sine curâ, conventibus, domibus, locis, praediis et bonis, mobilibus et immobilibus ac se moventibus, supellectileque tam sacrâ quam profanâ, rebus, actionibus, ac iuribus quibuscumque ad dictum suppressum Ordinem quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac de illorum fructibus, redditibus et proventibus, iuxta formam in dictis Urbani praedecessoris litteris traditam, disponendi¹, illaque administrandi et dispensandi, ac² fratres eiusdem suppressi Ordinis, in propriis dictorum Ordinariorum dioecesium existentes, in uno aut pluribus conventibus cuiuscumque dioecesis ex tunc deinceps pro tempore quoad vixerint collocandi et remanendi, prout eis in Domino videretur³).

§ 4. Volumus praeterea, statuimus et ordinamus quod illi suppressi Ordinis huiusmodi fratres, qui in regulari statu perseverare voluerint, ex monasteriis, domibus et quibusvis aliis locis regularibus supradicti suppressi Ordinis in dominio et ditione temporalibus ducatus Mediolanensis, dumtaxat in monasteriis et regularibus domibus S. Ambrosii ad Nemus et primi⁴ in civitate Mediolanensi, ex Mantua vero et Montisferrati ducatibus, in S. Nicolai in civitate Mantuana, ac de Sabaudiae ducatu et Pedemontano principatu, illorumque dominiis et ditionibus temporalibus, in S. Iacobi in civitate Montisregalis provinciae Taurinensis, S. Iacobi et Philippi in loco de Sommariva dioecesis Taurinensis collocari, ad illa

Assignantur curiae domus pro fratribus qui in praedictis Ordine perseverare cupiunt.

¹ Videtur deesse vox *facultate* (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit *ad pro ac* (R. T.).

³ Forsan legendum *videbitur* (R. T.).

⁴ Si error irrepsit, corrigat lector sciens; ex infra dicendis legendum potius S. *Primi* (R. T.).

¹ Nempe *etiam* (R. T.).

transire et in eis permanere, ac de illorum fructibus, redditibus et proventibus, pro ipsorum victu et amictu ac aliis necessariis, provideri et manuteneri debeant, prout nunc et pro tempore existens S.R.E. cardinalis ille qui in Urbe eiusque districtu vicarii generalis munere fungetur, seu etiam eius pro tempore vicesgerens, disponet et ordinabit; quibus et eorum cuilibet in hoc omnino, etiam sub sententiis, censuris et pecuniariis et corpore¹ afflictivis poenis, cuiuslibet ipsorum arbitrio infligendis et moderandis ac tollendis, parendum fore decernimus; ita etiam taliter quod, donec et quousque praedicti fratres in monasteriis et domibus regularibus praedictis regularium vitam servates collati² seu ad illa translati et in illis stabiliti fuerint, et interim, tot ipsis ex dicti suppressi Ordinis effectibus subministretur³ realiter et cum effectu⁴ pro tempore existentes monasteriorum seu ecclesiarum et locorum regularium eiusdem suppressi Ordinis commendatarios titulares seu administratores, ut⁵ sub sententiis, censuris et poenis, arbitrio quo supra infligendis, tradendos et consignandos⁶, quos⁷ cardinalis vicarius seu vicesgerens praedictus ad id sufficere iudicaverit; declarantes tamen, quod ad subministrationem fructuum, reddituum et proventuum huiusmodi pro victu et vestitu religiosorum teneatur quilibet commendatarius administrator seu titularis solum pro religiosis, quos in proprio conventu seu beneficio pro tempore degere contigerit. Praeterea, ut honorum regimini, gubernio et administrationi

monasteriorum, ecclesiarum, prioratum, conventuum, hospitiorum, domorum, et aliorum regularium dicti suppressi Ordinis locorum proinde consulamus, omnia et singula monasteria, ecclesias, cappellas, cappellanas, beneficia ecclesiastica, altaria, legata pia, prioratus, conventus, hospitia, domos et loca regularia quaecumque suppressi Ordinis huiusmodi ad secularitatem et secularem statum in omnibus et per omnia et quoad omnia (ita quod, si qui presbyteri vel clerici seculares aliqua illorum in commendam de concessione vel dispositione apostolicâ obtineant, illa deinceps uti secularia retineant) ex nunc in perpetuum reducimus, ac secularia fore et esse decernimus et declaramus; praevia¹, quatenus opus sit, in singulis prioratibus, monasteriis, quibus infrascriptae uniones², quorumvis aliorum titularum in titulum abbatiae collativae secularis (seu alio titulo et denominatione per nos in actu provisionum designando), cum omnibus honoribus, iuribus et pertinentiis similibus abbatibus de iure, usu, consuetudine, privilegio, aut aliâs quomodolibet competentibus, erectione; quoad ecclesias videlicet S. Pancratii et S. Clementis, inter se aequaliter et aequè principaliter unitas, salva et illaesa remanente³ (in illis tamen regulari in secularem statum immutato), cum omnibus et singulis suis oneribus et honoribus, iuribus, actionibus et pertinentiis pro tempore existentium earumdem ecclesiarum S. R. E. cardinalium titularium⁴, omnia et singula monasteria, domos et loca, quae in Statu Ecclesiastico in partibus Italiae existentium⁵ (et signanter in dioecesi Tiburtinâ, scilicet in eadem civitate in loco Rioffredo, in eadem dioe-

steria praedicti Ordinis ad secularitatem reducuntur.

Pro illorum etiam victu et vestitu cardinalis vicarius Urbis vel illius pro tempore vicesgerens providebit.

Insper omnia beneficia, domus et mona-

- 1 Aptius lege corporis (R. T.).
- 2 Potius legerem collecti (R. T.).
- 3 Legendum foret subministrentur (R. T.).
- 4 Videtur heic deesse vox per (R. T.).
- 5 Partic. ut praeter rem est; vel leg. et (R. T.).
- 6 Potius leg. tradendi et consignandi (R. T.).
- 7 Aptius lege quot (R. T.).

- 1 Quae sequuntur intelligat qui potest (R. T.).
- 2 Videtur addendum fiunt vel fiunt (R. T.).
- 3 Nempe abbatia vel abbatiae erectione (R. T.).
- 4 Subde unimus, etc. ut inf. pag. 375 b (R. T.).
- 5 Potius lege existunt (R. T.).

cesi in loco Vicovaro, in eadem dioecesi¹ et in provinciâ Marchiae Anconitanae S. Ioannis Recanatensis, S. Ioannis Esinensis, S. Mariae de Nive Maceratensis, et alia in terrâ Fabriani Monti de Valle S. Aegidii ad Mare Mosvari, dioecesis Esinensis, civitate Firman. Anconitano² in loco dicto *la Muccia*, dioecesis Camerinensis in terrâ de Visso, et in civitate Theatinensi, et alia si qua sint in eadem provinciâ seu alibi in dicto dominio temporali Status Ecclesiastici in Italia); ecclesiae seu monasterio S. Iacobi dioecesis Montis Regalis, vel Ss. Iacobi et Philippi Taurinensis aequaliter et ad invicem³; ecclesiae seu monasterio S. Mariae in Pertica Papiensis, domus, monasteria, seu loca S. Catherinae *del Sasso* supra locum maiorem⁴ cum illi annexo S. Mariae *del Sasso* de Pernutae, S. Ambrosii *della Victoria* terrae de Parabinio, S. Mariae *della Vita* terrae Olgivatae in Monte de Brianza, S. Mariae Gratiarum de Casserno *sopra il Naviglio grande*, cum illi annexis S. Mariae de Carpenzaio, S. Mariae *del Terdobio* terrae Zinaschi, et S. Mariae Regalis terrae Vallegio, Mediolanensis, Papiensis, aut aliarum respective dioecesium (ita⁵ quod nullus praedictorum religiosorum ad monasteria seu alia regularia loca suppressi Ordinis huiusmodi domini seu ditionis temporalis alterius principis transferatur, sed quisque in designatis ecclesiis et monasteriis domini et ditionis temporalis principis, sub quo ad praesens degit, commorari et transferri debeat; quodque abbatia⁶ S. Pancratii et S. Clementis, cum supradictis unitis in civitate et dioecesi Tiburtinensi ac in provinciâ Marchiae Anconitanae, u-

Nonnulla de hac re superadduntur.

- 1 Verba in eadem dioecesi deletem (R. T.).
- 2 Ita legit ed. Main. (R. T.).
- 3 Subintellige unimus (R. T.).
- 4 Videtur legendum *Lacum Maiorem* (R. T.).
- 5 Vocem *ita* et distinet nos addimus (R. T.).
- 6 Ex seqq. lege abbatiae (R. T.).

num, aliud¹ abbatiae S. Iacobi Montis Regalis provinciae Taurinensis et Ss. Iacobi et Philippi Taurinensis, aliud abbatiae S. Ambrosii ad Nemus et S. Primi Mediolanensis, aliud abbatiae S. Mariae in Pertica Papiensis cum supradictis unitis, aliud abbatiae Ss. Crucifixi Pistoriensis, aliud abbatiae S. Rochi Ianuensis, aliud abbatiae S. Nicolai Mantuanae corpora sub titulo unius proprii² simplicis beneficii ecclesiastici seu monasterii abbatiae nuncupati secularis collativi conficiant, et omnia, ut supra sic unita, in titulum, commendam unius beneficii perpetui ecclesiastici, seu unius monasterii, seu alio titulo vel denominatione per nos ut praefertur designando, secularis abbatiae nuncupatae collativi, conferri seu perpetuo commendari debeant etiam simplici clerico in aetate a Concilio Tridentino ad simplicia beneficia ecclesiastica praescriptâ constituto, cum omnibus et singulis ipsorum bonis, domibus, rebus, proprietatibus, iurisdictionibus, beneficiorum collationibus, iuribus, actionibus, annexis, connexis, pertinentiis et dependentiis, ac adiacentiis, illorumque censibus, canonibus, responsionibus, fructibus, redditibus, proventibus et emolumentis universis, perpetuo unimus, annectimus et incorporamus; illisque sic unitis, annexis et incorporatis, de singulo membro sic unito, annexo et incorporato unum corpus in titulum cuius³ perpetui simplicis beneficii ecclesiastici, seu monasterii (vel alio titulo aut denominatione ut praefertur designando) secularis abbatiae nuncupatae ut praefertur collativi, etiam perpetuo erigimus et instituimus; necnon eisdem et cuilibet eorum bona, res, proprietates, domos, praedia, possessiones, canones, census, responsiones, iura, actiones, et il-

- 1 Comma et vocem *aliud* nos addimus (R. T.).
- 2 Infra legitur *perpetui* (R. T.).
- 3 Legendum *unius* ut supra (R. T.).

Aliqua notan-

Dictorum
que beneficiorum
collationem
Sedi Aposto-
licae perpetuo
reservat.

Urbani litteras
confirmat
Pontifex.

lorum singularum¹ fructus, redditus, proventus, obventiones et emolumenta quaecumque (ita quod liceat, illa pro tempore obtinentibus in titulum, commendam, seu administrationem, omnium et singulorum illorum veram, realem, actualem et corporalem possessionem, per se, vel alium, seu alios ipsorum nomine, propria auctoritate apprehendere, et apprehensa² suo et singulorum beneficiorum seu monasteriorum huiusmodi iuribus perpetuo retinere, fructus quoque, redditus et proventus, iura, bona quaecumque creare³, dislocare, arrendare, ac in suos et dictorum beneficiorum seu monasteriorum usus convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ), similiter perpetuo applicamus et appropriamus; necnon omnimodam et plenariam collationem, provisionem, et institutionem, destitutionem, ac dispositionem dictorum beneficiorum seu monasteriorum, tam hac primâ vice, quam aliâs quodcumque, ubicumque et qualitercumque, et in quibusvis mensibus, et ex quibusvis personis, etiam quomodolibet qualificatis, etiam speciali notâ dignis, pro tempore, et illorum commendâ cessante, vacantium seu vacaturorum, nobis et Sedi Apostolicae etiam perpetuo reservamus; et pro maiori firmitate et subsistentiâ praedictas Urbani praedecessoris litteras (in eis tamen in quibus praesentibus non contrariantur) in omnibus et per omnia quoad omnia et singula perpetuo quoque confirmamus et approbamus, illisque perpetuae inviolabilis confirmationis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti, solemnitatum etiam quomodolibet substantialium et requisitarum ac necessariorum, defectus, si qui desuper, principaliter vel accessorie, tacite vel manifeste,

¹ Videtur legendum *singulorum* (R. T.).

² Potius lege *apprehensam* (R. T.).

³ An verbum *creare* conveniat, nescio (R. T.).

de iure vel de facto, aut quomodolibet intervenerint, in eisdem supplemus; praesentes quoque et desuper conficiendas litteras (etiam ex eo quod superiores et alii fratres dicti suppressi Ordinis et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes et habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati aut auditi fuerint) nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis et invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali (sive etiam ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, a iure vel a facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, ratione, vel causâ, etiam in corpore iuris clauso⁴, etiam quantumvis iustâ, rationabili, privilegiatâ, et tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset) notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, ad viam et terminos iuris², facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato uti seu se iuvare in iudicio vel extra, neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendi³, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque

¹ Potius lege *clausâ* (R. T.).

² Deest vox *reductionis* (R. T.).

³ Deest verbum *posse* (R. T.).

Et ad illarum
validitatem per-
petuis futuris
temporibus pro-
spicit.

validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos ac nuncios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatis eis et eorum cuilibet aliter iudicandi ac interpretandi facultate et auctoritate, iudicari debere¹, irritum quoque decernimus et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tolli.

§ 5. Non obstantibus praemissis, et, quatenus opus sit, nostris et cancellariae apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, ac de unionibus committendis ad partes, vocatis ad id qui fuerint vocandi, exprimendoque vero valore, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure praemissis fieri prohibentis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, manu prodatarii seu datarii pro tempore existentis subscriptis, ac etiam impressis, eadem fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenali.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae voluntatis, statuti et ordinationis, decreti, declarationis, reductionis, unionis, annexionis, incorporationis, erectionis, appropriationis, reservationis, approbationis, adiectionis et supplementationis infringere vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipoten-

¹ Verba *iudicari debere* nos addimus (R. T.).

tis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLV, kalendis aprilis, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 1 aprilis 1645, pontif. anno I.

XXVII.

Confirmatio concordiae inter regem catholicum et clerum regnorum Castellae et Legionis initae super subsidio excusato nuncupato¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Pro nostro munere² in his partes nostras libenter interponimus, quae ad concordiam et pacem inter catholicos reges et ecclesiasticas personas super exacti-
onibus apostolicâ auctoritate faciendas pertinere dignoscuntur.

Prooemium.

§ 1. Nuper siquidem (sicut nobis nuper exponi fecerunt charissimus in Christo filius noster Philippus IV Hispaniarum rex catholicus ac dilecti filii singularum Toletanae, Hispalensis, Compostellanae, Granatensis, Burgensis, Legionensis, Ovetensis, Palentinae, Seguntinae, Conchenensis, Cordubensis, Pampilonensis, Giennensis, Zamorensis, Astoricensis, Malacitanae, Cauriensis, Pacensis, Auriensis, Canariensis, Guadicensis, Segobiensis, Civitatensis, Calaguritanae, Calciatensis, Salamantinae, Oxomensis, Vallisoletanae, Lucensis, Mindoniensis, Almeriensis, Tudensis, Abulensis, Oriolensis, Placentinae, Carthaginensis et Gadicensis ecclesiarum capitula, quae universum clerum regnorum Castellae et Legionis repraesentant), considerantes dictus Philippus rex et capitula praefata gratiam et concessionem

Causae huius
Constitutionis.

¹ Ex regist. in Secret. Brev.

² Conf. Constitut. CCCLXXVII Urbani VIII, tom. XIV, pag. 166 (R. T.).

primae decimae quarumlibet dictarum ecclesiarum et parochialium in omnibus Hispaniarum regnis ac insulis illis adiacentibus dudum per felicis recordationis Pium Papam V praedecessorem nostrum clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico ipsius Philippi IV regis avo ad quinquennium concessam, et postea pluries a recolendae memoriae Gregorio XIII, deinde a Sixto V, et postmodum a Gregorio XIV, ac Clemente VIII, necnon Paulo V Romanis Pontificibus, etiam praedecessoribus nostris, eidem Philippo ac clarae similiter memoriae Philippo III, ipsius Philippi II nato et dicti Philippi IV genitori, necnon ipsi Philippo IV regi a similis memoriae Urbano Papa VIII, etiam praedecessore nostro, pluries, et in ultimâ vice ad aliud quinquennium a principio anni MDCXXXVIII inchoatum et in fine anni MDCXLII finitum, respective prorogata et extensam, prout in singulis eorumdem praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur, si iisdem modo et formâ quibus concessa est executioni demandaretur, id non sine eiusdem cleri incommodo exequi posset; cupientesque praemissis, eâ qua fieri potest ratione, occurri, quo facilius illa ad quae tenentur ab ipsis adimpleri valeant, ipsaeque personae ecclesiasticae onus illis eam ob causam incumbens supportare facilius possint, ad infrascriptam concordiam per earum procuratores ad hoc a se specialiter deputatos devenerunt.

Rationes et
motiva.

§ 1. In primis, quod praefatus status ecclesiasticus coronae Castellae et Legionis darent et solverent dicto Philippo IV regi, seu personae ab eo deputatae, seu deputandae, dugenta quinquaginta millia ducatorum, qui ascenderunt¹ ad numerum

¹ Aptius lege, ut in l. par., ascenderent (R. T.).

nonaginta trium computorum, seu millionum, et septingentorum quinquaginta millium morapetinarum quolibet anno, durantibus quinque annis prorogationis, pro iis quae ad hunc effectum dicto regi debentur et ad eum spectant ratione dictorum regnorum Castellae et Legionis, non comprehensis in praesenti concordia et repartitione dictorum dugentorum quinquaginta millium ducatorum regnis Aragoniae, Valentiae et Cataloniae cum insulis illis adiacentibus, itaut dictus Philippus IV rex ab ipsis possit exigere illud quod sibi ex prorogatione huiusmodi provenit, exceptâ ecclesiâ Oriolensi cuius dispositio et pars ingreditur et computatur unâ cum statu ecclesiastico coronae Castellae et Legionis; et quia transactionis et concordiae instrumentum, antequam gratiae praefatae prorogatio currere inciperet, stipulari debeat¹, id autem factum minime fuit eo quod ecclesiae distulerant insimul se congregare ad eum effectum², et ante congregationem huiusmodi fuissent decreti et relaxati ordines directi dictis ecclesiis pro summâ centum et viginti quinque millium ducatorum solverentur in fine iunii anni MDCXXXVIII, quod solverunt, ideo convenerunt quod teneantur solvere novem successivas solutiones quarum ultima erit in fine anni MDCXLII videlicet solvendo quartam partem in argento, et reliquas tres in monetâ aeneâ, et quoad quartam partem argenteam in aere censeatur satisfieri dando et solvendo pro reductione et cambio ad rationem viginti pro quolibet centenari pro quinquennio praedicto ultimo prorogato (ita tamen, ut in futurum non possit trahi in consequentiam, neque quinquennio huiusmodi durante possit aliqua lex aut pragmatica tam facta quam faciendâ et promulgandâ alterare neque mutare dictam

¹ Potius lege *debebat* (R. T.).

² Inscite ed. Main. legit *affectum* (R. T.).

reductionem seu cambium, et neque illa neque ista censeantur comprehendere hanc conventionem et concordiam initam cum statu ecclesiastico); quas quidem solutiones facient et facere teneantur suis sumptibus in civitatibus principalibus cuiuslibet dioecesis secundum contributionem et partitionem infrascriptam, quam invicem fecerunt ad hoc ut contributio huiusmodi assignetur et recuperetur in specie in qualibet dioecesi ex redditibus decimalibus et primitiâlibus earum ecclesiarum, quia super istis et non super ullis¹ aliis redditibus ecclesiasticis debent repartiri et recuperari quolibet anno dictorum quinque annorum supradicti ducenti et quinquaginta mille ducati, et ex nunc remaneant obligata, prout se obligant capitula generaliter, et debent se obligare in particulari pro solutionibus, quarum remanent debitores, pro quinquennio ipsi Philippo regi IV ut praefertur prorogato, iuxta repartitionem quae est ut sequitur, videlicet:

Summae a
capitulis numeratur
solverentur.

Capitulum ecclesiae Toletanae, pro se et suâ dioecesi, solvet summam quatuordecim millionum, seu computorum, et septingentorum et decem millium, noningentorum et triginta morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Hispalensis, pro se et suâ dioecesi, novem millionum, seu computorum, sexcentorum et sexaginta quinque millium, et trecentorum et triginta octo morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Salamantinae, pro se et suâ dioecesi, duorum computorum, seu millionum, ducentorum et nonaginta sex millium et duodecim morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Zamorensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, et septuaginta novem millium, ducentorum et quinquaginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Seguntinae, pro se

¹ Edit. Main. legit *illis* (R. T.).

et suâ dioecesi, duorum computorum, seu millionum, sexcentorum et quadraginta trium millium, centum et quadraginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Conchensis, pro se et suâ dioecesi, quatuor millionum, seu computorum, sexaginta et duorum mille, quingentorum et octuaginta et unius morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Carthaginensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quingentorum et octuaginta quatuor mille, ducentorum et quadraginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Oriolensis, pro se et suâ dioecesi, quadringentorum et quadraginta millium, trecentorum et nonaginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Cordubensis, pro se et suâ dioecesi, trium millionum, seu computorum, quadringentorum et quinquaginta duorum mille, centum et octuaginta et quinque morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Pacensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, sexcentorum et novem millium, noningentorum et decem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Cauriensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quingentorum et nonaginta novem millia, ducentorum et quatuordecim morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Placentinae, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, trecentorum et novem millium, septingentorum et viginti et unius morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Giennensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, ducentorum et nonaginta quatuor millium, quadringentorum et sexaginta octo morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Compostellanae, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, septingentorum et undecim

millium, ducentorum et quinquaginta octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Burgensis, pro se et suâ dioecesi, quinque millionum, seu computorum, centum et triginta duorum millium, quingentorum et sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Legionensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, ducentorum et octuaginta sex millium, et quinquaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Ovetensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quadraginta duorum millionum, octingentorum et viginti sex morapetitorum;

Capitula ecclesiarum Calaguritanae et Calciatensis, pro se suisque dioecesibus, duorum millionum, seu computorum, octingentorum et trium millium, centum et sexaginta quatuor morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Astoricensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, ducentorum et sexaginta millium, et sexaginta et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Abulensis, pro se et suâ dioecesi, trium millionum, seu computorum, quinquaginta duorum millium, et quadraginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Segobiensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum ac ducentorum et quadraginta septem millium, trecentorum et nonaginta unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Oxomensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, ducentorum et duorum millium, ducentorum et nonaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Auriensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, centum et quinquaginta quatuor millium, centum decem et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Lucensis, pro se et suâ dioecesi, quadringentorum decem et septem millium, et septuaginta duorum morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Mindonensis, pro se et suâ dioecesi, ducentorum et nonaginta trium millium, septingentorum et quadraginta morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Tudensis, pro se et suâ dioecesi, quingentorum millium, noningentorum et quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Palentinae, pro se et suâ dioecesi, trium millionum, seu computorum, sexcentorum et quinquaginta millium, sexcentorum et nonaginta et unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Vallisoletanae, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, sexcentorum et tredecim millium, quadringentorum et nonaginta duorum morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Civitatis, pro se et suâ dioecesi, septingentorum et quatuordecim millium, ducentorum et quadraginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Gadicensis, pro se et suâ dioecesi, sexcentorum et sexaginta septem millium, et quinquaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Granatensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quadringentorum, nonaginta et octo millium, noningentorum et quinquaginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Malacitanae, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, trecentorum et nonaginta septem millium, trecentorum et quinquaginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Guadixensis, pro se et suâ dioecesi, trecentorum et viginti quatuor millium, centum et octuaginta et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Almeriensis, pro

se et suâ dioecesi, trecentorum et viginti sex millium, septingentorum et quinquaginta unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Pampilonensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quadringentorum et septuaginta duorum millium, centum et quinquaginta quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Canariensis, pro se et suâ dioecesi, quingentorum decem et octo millium, sexcentorum et duorum morapetitorum;

Abbatia de Alfaro, octuaginta novem millium, quingentorum et octuaginta septem morapetitorum;

Abbatia de Agreda, centum et quinquaginta sex millium, septingentorum et octuaginta morapetitorum;

Vicaria de Alva de Liste, centum et septuaginta novem millium, centum et septuaginta septem morapetitorum;

Vicaria de Huescar, centum et triginta trium millium, octingentorum quadraginta et unius morapetitorum;

Abbatia de Baza, centum et quinquaginta octo millium, centum viginti et unius morapetitorum;

Milites militiae S. Iacobi, duorum millionum, seu computorum, noningentorum et undecim millium, sexcentorum et triginta quatuor morapetitorum;

Milites militiae de Calatrava, duorum millionum, seu computorum, centum et octuaginta trium millium, septingentorum ac viginti quatuor morapetitorum;

Milites militiae de Alcantara, unius millionis, seu computi, noningentorum et trium millium, septingentorum et septuaginta morapetitorum;

§ 3. Insuper, attento quod capitula dictarum ecclesiarum obligant se ad securitatem et solutionem harum gratiarum, habeant ipsa capitula curam distributionum, exactionum, executionum, ceterarumque diligentiarum usque ad effectivam

solutionem, debeantque facere repartitiones, illarumque expeditiones, mediantibus eorum computistis et secretariis modo et formâ consuetis, absque eo quod quivis alius, cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existat, praemissa quoquo modo impedire, aut in eisdem sese intromittere possit; quodque mandata, citationes et declaratoriae, quae expediuntur ut contribuentes solvant, mittantur per collectores *excusati* huiusmodi; quodque executiones tangentes executionem dictarum gratiarum fiant per personam a capitulo sive eius collectore deputandam; quod capitula praedicta praemissorum occasione minime teneantur litem aliquam prosequi, sed dictus Philippus rex partibus ius habere praetendentibus, si quod tamen habuerint, modo et formâ per consilium cruciatae decernendis, satisfiat, a quo consilio super praemissis litterae et expeditiones necessariae ad favorem dictarum ecclesiarum dabuntur.

§ 4. Item, quod, dicto Philippo rege obtinente Brevia gratiarum subsidii et *excusati* ad aliud quinquennium, illisque notificatis dictis capitulis ecclesiarum huiusmodi ut moris est, congregatio dictarum ecclesiarum teneatur sese congregare in oppido Matrili sex mensibus ante finem quinquennii concordiae huiusmodi, quoad *excusatum*, ad agendum de administratione subsequentis quinquennii; si vero congregatio seu deputati dictarum ecclesiarum infra dictum tempus se congregare neglexerint, aut eis congregatis et differentibus resolutionem administrationis harum gratiarum aut dimissionem gratiae *excusati*, incoeperit currere sequens quinquennium, eo casu teneantur dicto Philippo regi solvere eas pecuniarum quantitates, quas dictae gratiae subsidii et *excusati* importaverint, iuxta formam praecedentis concessionis seu prorationis dicti quinquennii, absque eo

Per quos fieri debeant executiones.

Ubi et quando fieri debeat congregatio ecclesiarum.

Capitulis committitur cura distributionum, exactionum, executionum.

quod quacumque de causâ excusatum huiusmodi exigi possit in pecuniâ sine novâ concordia, excepto dumtaxat primo anno post finem huiusmodi concordiae et in casibus exceptis.

Nullus eximat a solutione ratae.

§ 5. Insuper, quod aliquis de comprehensis in praefatâ concessione et prorogatione cuiusvis dignitatis, praeeminentiae, Ordinis et religionis existat, non eximetur, neque praedictus rex consentiet neque permittet quod se eximat a solutione et contributione ratae illum tangentis dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum quolibet anno dictis quinque annis durantibus; et quod, si per nos aut dictum Philippum regem aliquis exemptus esset aut eximeretur ex dictis personis, vel militibus, ordinibus, aut quavis aliquâ dignitate fulgentibus, sic comprehensis in dictâ concessione et prorogatione, idem Philippus rex mandabit iustam et aequalem refectionem et satisfactionem pro illis admittendo¹ a dictis ecclesiis ad bonum computum ratione huiusmodi respective ducentorum et quinquaginta millium ducatorum.

Nullus etiam pensionarius eximatur.

§ 6. Rursus, quod quaelibet personae, cuiuscumque dignitatis et qualitatis existant, quae percipiunt et percipient pensiones, comprehendi debeant et nullo modo sint exemptae ad effectum contribuendi ad instar aliorum reddituum decimalium in divisione huiusmodi ducentorum, et quinquaginta millium ducatorum, non obstantibus quacumque clausulâ, praerogativâ, exemptione, ordinatione et obligatione etiam in formâ camerae, in sui favorem factis.

Liberæ tenentur declarantur decimae regis.

§ 7. Quodque decimae et tertiae quas idem Philippus rex habet et quocumque modo possidet, vel aliâs vendidit aut impignoravit cum evictione et securitate et promissione quod sint et esse debeant

¹ Quid legendum pro *admittendo* iudicet lector (R. T.).

liberae a divisione et subsidio et qualibet aliâ impositione apostolicâ, remanere debeant liberae et salvae a solutione et repartitione dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum, absque eo quod hac de causâ, vel aliquâ aliâ extra contentas et expressas in praesenti concordia, aliquid minuatur ex summâ ducentorum et quinquaginta millium ducatorum huiusmodi.

§ 8. Reliquae vero tertiae, decimae huiusmodi et aliae primitiae, per quascumque ecclesias, collegia, universitates, monasteria et quasumque alias personas possessae et perceptae quocumque titulo, iure, consuetudine, seu privilegio fuerint, remaneant comprehensae, et contribuere debeant in dictâ divisione ducentorum et quinquaginta millium ducatorum huiusmodi.

Sed non illae quas ecclesiae, etc. percipiunt.

§ 9. Insuper, quod dictus Philippus rex recipere debeat et recipiat ad computum omne id quod tanget et fuerit iuste assignatum et distributum mensis archiepiscopalibus et episcopalibus dictorum regnorum Castellae et Legionis, pro toto tempore quo sedes vacabunt, intuitu dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum.

Sedibus vacantibus, debeat recipi ipsarum rata.

§ 10. Quod idem Philippus rex debeat mandare dari et relaxari quasumque provisiones et litteras necessarias ad effectum ut brachium seculare det et praestet favorem et auxilium ad executionem et exactionem dictae divisionis praefatorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum, ac expensarum desuper faciendarum, et ut negocia praesentem concordiam et contributionem vel earum expensas tangentia non ducantur vel trahantur ad audientias regias per viam gravaminis, neque ipsae regiae audientiae in illis sese intromittant.

Teneatur rex Philippus favorem praestare ad praedictam exactionem.

§ 11. Quodque iudices, commissarii apostolici, executores generales dictae con-

At quid teneantur iudices, commissarii a-

postolici, et executores generales.

cessionis et prorogationis decernere et relaxare teneantur provisiones et subdelegationes iudicum et omnia recapita necessaria pro recuperatione subsidii prorogati huiusmodi et expensarum; quodque omnia credita capituli, dignitatum vel canonicorum possint recuperari coram iudicibus subdelegatis, nempe debita ad quae tenentur ipsorum oeconomi, reddituarii et affectuarii alique debitores, etiam si in ipsorum exactione aliqua resultet aut inveniatur difficultas, ac debitores non sint submissi iurisdictioni commissarii generalis et eius subdelegatorum, etiam si sint subiecti aliis iudicibus, dummodo huiusmodi creditum proveniat ex fructibus seu redditibus de quibus debeatur et solvi debeat excusatum, et dummodo non excedat quantitatem quae unicuique fuerit repartita, nec sint debita decocta, nec debitores intentaverint causam graduationis, et aliâs, prout continetur in instrumentis ac provisionibus et scripturis super praemissis datis.

Per hanc constitutionem non prohibentur submissiones iudicibus vel salariis executoribus.

§ 12. Quodque, cum per pragmaticam a dicto Philippo rege de anno MDCXXII publicatam inter alia prohibeatur, ne in scripturis concessionum, sive arrendamentorum, reddituum ac debitorum submissiones iudicibus, neque salaria solvenda personis, quae ad illas exequendum se conferre debeant, poni possint, per hoc non intelligatur prohibitas fuisse dictas submissiones et salaria in redditibus ecclesiasticis de quibus solvetur subsidium et excusatum, sed in scripturis dictorum reddituum ecclesiasticorum, super quibus impositae sunt gratiae huiusmodi, possint poni submissiones et salaria iisdem prorsus modo et formâ, quibus fieri consueverant antequam pragmatica huiusmodi promulgaretur, alioquin praesens concordia similiter nulla sit eo ipso.

Nihil innovatur per hanc constitutionem.

§ 13. Et quoniam praefatus Philippus III anno MDCXVII iussit expedire quamdam

regiam cedulam ad effectum ut in consilio iustitiae adesset quoddam tribunal seu aula, in quo seu qua terminarentur competentiae, quae occurrerent inter consilium cruciatae eiusque subdelegatos et ministros ex¹ unâ, ac alia tribunalia et iudices dictorum regnorum ex alterâ parte, et istud similiter concessit regnum comitiis congregatum², et fuit una ex conditionibus in conventionem seu concordia super servitio millionum initâ positâ et adiectis, et quamvis se obtulerint aliqui casus, in quibus decretum circa dictam aulam competentiae seu incompetentiae iudicum factam³, executioni mandari potuisset id nihilominus, propter incommoda quae fuerunt exposita, factum minime fuit, et ultimo loco praefatus Philippus rex (propositis⁴ per consilium cruciatae et congregationem status ecclesiastici in congregatione habitâ anno MDCXXIV dictis incommodis) dictus Philippus rex per suum decretum commiserit praesidi Castellae, quod pro tunc nihil innovaretur circa executionem superius mandatorum: idcirco convenerunt, quod nihil innovaretur circa erectionem dictae aulae competentiae seu incompetentiae iurisdictionum, sed quod omnes lites et negotia tangentia dictum consilium cruciatae tractentur, prosequantur et terminentur private in tribunalibus suorum subdelegatorum et in praedicto consilio, perinde ac si dicta regia cedula et concessio dicto regno facta non emanassent, modo et formâ quibus eatenus tractata fuerunt, alioquin praesens gratia pariter nulla sit eo ipso.

§ 14. Praeterea, ut pro parte dictorum Philippi regis et status ecclesiastici praefatorum regnorum supplicetur nobis, quod concederemus Breve, quo confirmarem

Proponitur petitio brevis confirmationis et approbationis.

¹ Male edit. Main. legit *et pro ex* (R. T.).

² Potius lege *regno comitiis congregato* (R. T.).

³ Legerem *factum* (R. T.).

⁴ Perperam ed. Main. legit *Praepositis* (R. T.).

et approbaremus dictam concordiam, quam teneantur adimplere omnes ecclesiae dictorum regnorum, tam illae quarum procuratores ibi aderant, quae maiorem partem constituunt, quam illae quarum¹ procuratores erant absentes aut non subscripserunt se huiusmodi concordiae.

§ 15. Rursus, quod commissarius generalis, iudex apostolicus, exequutor generalis dictae concessionis seu prorogationis det et dare debeat provisiones et subdelegationes iudicum subdelegatorum, et quod dicti subdelegati sint et esse debeant de gremio capituli, ut moris est, predictam recuperatione faciendam, et quando ad dictum commissarium generalem fuerit appellatum per viam gravaminis, quod aliquis sibi in dicta contributione et exactione illarum fieri praetendat, si aliquis litteras seu provisiones decernat super ista materia, non suspendat per eas solutionem, neque impediat quin subdelegati possint procedere ad executionem praedictae exactionis, et super omnibus iustitiam administret², et alias, prout in publico desuper a dilecto filio Ioanne de Talavera scriba regio et publico notario et sub die xx mensis decembris anni mdcxxxviii confecto instrumento plenius dicitur contineri.

§ 16. Cum autem tam Philippus rex quam capitula et status ecclesiasticus regnorum Castellae et Legionis huiusmodi cupiant concordiam praefatam, pro illius maiori validitate, apostolicae confirmationis robore communiri; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicam dignaremur. Nos igitur, qui honestis Philippi regis et capitulorum praedictorum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, eundem Philippum regem et singulares

personas capitulorum huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, necnon concordiae et instrumenti praefatorum veriores tenores praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concordiam huiusmodi, ac inde secuta quaecumque, etiamsi ad exactionem pecuniarum in eadem concordia contentarum etiam ante huiusmodi nostram confirmationem in totum vel in partem sit processum, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, suppletes omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem; eaque, tam quoad capitula quae in dicta concordia intervenerunt et illi¹ consenserunt, quam alia capitula quae nullo modo praesenti concordiae et distributioni interfuerunt nec illis consenserunt (etiamsi S. R. E. cardinales fuerint ecclesias et alia beneficia possidentes, necnon decimas, primitias et alios fructus in dicta concordia expressos exigentes) valida et efficacia esse, ac per eos omnes inviolabiliter observari debere, illosque ad illorum omnium observationem et solutionem omnibus viis, iuris et facti remediis cogi et compelli posse et debere decernimus; absolventes etiam, si opus fuerit, tam ipsum Philippum regem, quam quoscumque eius ministros, necnon quoscumque ecclesiasticas tam seculares quam regulares personas a quibusvis censuris et poenis, si quas propter praemissa quomodolibet incurrerint, etiamsi in irregu-

¹ Male ed. Main. legit *illa* R. T.

laritatem aliquam inciderint, ac missas et alia divina officia interim (non tamen in contemptum clavium) cebraverint, super qua irregularitate, sic per eos forsitan quomodolibet contracta, harum serie dispensamus, nec propterea fructus ecclesiarum et beneficiorum obtentorum suos non fecisse dici aut censi posse declaramus, ac ab eis omnem inhabilitatis maculam, sive notam, si quam propter praemissa quomodolibet incurrerint, abolemus, eosque in pristinum et eum in quo ante praemissa quomodolibet erant statum in omnibus et per omnia restituimus, repouimus et plenarie reintegramus, ac restitutos, repositos et plenarie reintegratos per praesentes nunciamus.

§ 17. Ceterum, ad obviandum litibus et controversiis quae inter personas ecclesiasticas oriri possent, harum serie declaramus, ad contributionem solutionum, huiusmodi concordiae vigore faciendarum, monasteria et alia loca pia quaecumque etiam eorum honorum quae vulgo dicuntur *de la branza et crianza*, quae vix pro usu et victu personarum eorundem monasteriorum et piorum locorum inserviant, teneri et obligatos fore; sicque in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales, ubique iudicari ac deliniri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Et nihilominus venerabili fratri episcopo Giennensi et dilectis filiis nostro et Apostolicae Sedis apud praedictum Philippum regem nunc et pro tempore existenti nuncio et commissario generali cruciatae in regnis praefatis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse¹, vel alter eorum, per se, vel

¹ Legendum foret *ipsi* (R. T.).

alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dicti Philippi regis et singularum personarum praedictarum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ad executionem eorum omnium, quae in dicta concordia continentur, procedant, et per eos ad quos spectat eadem observari curent et faciant; necnon eidem nuncio et commissario generali iungimus, quod, ubi et quoties super repartitione et aliis in dicta concordia contentis aliquas differentias exortas fuisse compererint, illas, absque retardatione solutionis, iuxta repartitionem iam factam et faciendam iudicio eorum aequaliter componant et terminent, iustitiam partibus ministrando.

§ 18. Nos enim eisdem, tam praemissa peragendi, quam, quidquid super praemissis statuerint, omni et quacumque appellatione remota executioni debitae demandandi, necnon contradictores quoslibet et rebelles, per¹ opportuna iuris et facti remedia, ac demum per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendi², legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii secularis etiam, si opus fuerit, invocandi, plenam et liberam facultatem concedimus.

§ 19. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub

¹ Praeposit. *per nos* addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *compescendo* (R. T.).

Commissarius generalis, iudex apostolicus, et exequutor generalis debent dare provisiones et subdelegationes iudicum subdelegatorum.

Confirmator concordiae praefatae

Idem nuncio et commissario generali

Idem nuncio et commissario generali

quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ac aliis quomodolibet, etiam iteratis vicibus, concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; necnon omnibus illis quae in dicta concessione primae decimae huiusmodi concessa sunt non obstare; seu si aliquibus communiter aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Eximuntur a praemissa contributione S. R. E. cardines quoad pensiones super fructibus ecclesiarum.

§ 20. Ceterum eosdem S. R. E. cardinales tantum, quibus pensiones annuae super fructibus ecclesiarum cathedralium, aut metropolitanarum, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum reservatae reperiuntur, a praemissa contributione quoad ipsas pensiones et reservationes fructuum volumus¹ exemptos esse, quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesia-

¹ Videretur legendum volumus (R. T.).

sticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 10 aprilis 1645, pontif. anno 1.

XXVIII.

Breve in favorem regii conventus Sanctissimae Trinitatis Montis Pincii de Urbe fratrum Gallicae nationis Ordinis Minimorum coronae Franciae naturaliter subditorum¹.

Innocentius episcopus,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex incumbenti nobis pastoralis officii debito iis quae pro felici regularium personarum quarumlibet statu et illarum salubri directione provide statuta et ordinata comperimus, ut firmiter subsistant et perpetuis futuris temporibus observentur, confirmationis apostolicae robur libenter adiicimus, prout ipsorum religiosorum vota exposcunt, et nos conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Aliis siquidem [pro parte tunc in humanis agentis clarae memoriae Henrici Francorum et Navarrae regis christianissimi felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod (subortis aliis certis litibus et controversiis inter ipsum Henricum regem et tunc existentes fratres nationis Gallicanae coronae Franciae naturaliter subiectos Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula domus regularis seu conventus

¹ Fratres Minimos sancti Francisci de Paula approbavit Sixtus IV, Const. VII (al. 6), tom. V, pag. 213, et Iulius II, Const. XII, ibid., pag. 421, ubi de tota eorum religione plene notatum est.

SS. Trinitatis in monte Pincio de Urbe ex unâ, et fratres aliarum nationum eiusdem Ordinis partibus ex alterâ, occasione habitationis, residentiae, regiminis et praeminentiae dictae domus seu conventus) recolendae similiter memoriae Clemens VIII necnon Leo XI Romani Pontifices etiam praedecessores nostri, litibus et controversiis eiuscemodi finem imponere ac quieti et tranquillitati dictae domus regularis seu conventus huiusmodi perpetuo consulere cupientes, bonae memoriae Pompeio S. Balbinae Arigonio necnon Hieronymo titulum S. Blasii de Annulo, tunc Pamphilio, nostro secundum carnem patruo, nuncupatis respective sanctae Romanae Ecclesiae presbyteris cardinalibus differentiarum et controversiarum huiusmodi causam per specialia rescripta cognoscendam terminandamque commiserant, ipsique Pompeius et Hieronymus cardinales, praevia per eos desuper habitâ maturâ deliberatione, definitivam in scriptis tulerant et pronunciarant sententiam tenoris qui sequitur, videlicet: « Die xx iunii MDCV, Christi nomine invocato, pro tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam unanimiter in his scriptis de iuris peritorum consilio et assensu ferimus in causâ et causis quae coram nobis virtute specialium Brevium seu commissionum felicitis recordationis Clementis VIII et Leonis XI vertuntur inter christianissimum Galliarum regem et fratres nationis Gallicanae Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula conventus Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio ex unâ et fratres aliarum nationum eiusdem Ordinis partibus ex alterâ de et super habitatione, residentia, regimine et praeminentia dicti conventus seu domus Sanctissimae Trinitatis, rebusque aliis in actis causae et causarum praedictarum latius coram no-

bis deductis, dicimus, sentiamus¹, decernimus et declaramus conventum praefatum Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio de Urbe per fratres Gallicanae nationis regendum et habitandum, quamdiu inveniantur qui ibi residere et cultui divino insistere voluerint, ita ut de cetero, quamdiu fratres dicti Ordinis praedictae nationis Gallicanae idonei reperiantur, ut praemissum est, nullus alius quam eiusdem nationis Gallicanae correctorem² eligi seu admitti aut electus confirmari quodquo modo possit seu praesumatur, necnon domum seu conventum praedictum SS. Trinitatis ab omni et quacumque superioritate, iurisdictione, visitatione, correctione, subiectione et obedientia, praeterquam pro tempore existentis reverendi patris correctoris generalis vel eius oculati visitoris, penitus esse liberum, immunem et exemptum, vexationesque et impedimenta, perturbationes et molestationes quascumque per dictos fratres aliarum nationum de et super praemissis, et illorum occasione, quomodolibet factas et praestitas, factaque et praestita, fuisse et esse temerarias, illicitas, indebitas, iniustas et iniustas, temerariaeque, illicita, indebita, iniqua et iniusta, ac de facto praesumptas et praesumpta, illasque et illa ipsis fratribus aliarum nationum minime licuisse facere, neque licere, et propterea illis ac quibuscumque praetensionibus eorundem fratrum aliarum nationum de et super praemissis imponendum perpetuum silentium fore et esse, prout imponimus, mandatumque quodcumque desuper necessarium, opportunum et de manutenendo decernendum et relaxandum fore et esse, prout decernimus et relaxamus, dictosque fratres aliarum nationum ab expensis hactenus factis absolvimus, et ita dicimus, declaramus.

¹ Lege sentimus, vel potius sententiamus (R. T.).

² Videretur legendum corrector (R. T.).

Conventus SS. Trinitatis in Monte Pincio de Urbe a fratribus Gallicanae nationis regendum et habitandum.

decernimus, pronunciamus ac definitive sententiam, non solum modo et formâ praemissis, sed etiam omni meliori modo,

Ita pronunciamus,

POMPEIUS cardinalis ARIGONIUS;

Ita pronunciamus,

HIERONYMUS cardinalis PAMPILIUS »].

Confirmatio
superioris pri-
vilegii a Roma-
ni Pontificibus.

§ 2. Subinde idem Paulus praedecessor, quibusvis litibus, discordiis et scandalis praemissorum occasione obviam ire ac eiusdem Henrici regis voluntati annuere volens, supplicationibus illius eâ in parte sibi porrectis inclinatus, primum, ac deinde similis memoriae Gregorius XV et novissime Urbanus VIII etiam Romani Pontifices nostri pariter praedecessores praeinsertam praedictam sententiam, ac omnia et singula in ea contenta et expressa quaecumque, ex suis certis scientiis ac de apostolicae potestatis plenitudine, approbarunt et confirmarunt, aliâsque fecerunt et disposuerunt, prout in singulis eorundem Pauli, Gregorii ac Urbani praedecessorum praefatorum in simili Brevis¹ vel aliâ formâ litteris desuper emanatis, quorum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Confirmatio
privilegii ab In-
nocentio X.

§ 3. Cum autem, sicut carissimus in Christo filius noster Ludovicus eorundem Francorum et Navarrae rex christianissimus suo et ipsorum fratrum nationis Gallicanae eidem coronae Franciae naturaliter subiectae² nominibus, per dilectum filium Nicolaum Brethel dominum in temporalibus loci de Grimonville et a consiliis Status eiusdem Ludovici regis necnon illius ad dilectos filios nobiles viros ducem et Rempublicam Venetam destinatum oratorem ac pro eiusdem Ludovici regis servitio in almâ Urbe nostrâ praesentem, nobis nuper exponi fecit, ipse Ludovicus rex praemissa, quo melius, fir-

¹ Potius lege *Brevis* (R. T.).

² Legendum potius *subiectorum* (R. T.).

mius et inviolabilius in posterum observentur, etiam per nos confirmari summo opere desideret unâ cum mandato de manutenendo fratres praefatos dictae nationis Gallicanae in quietâ et pacificâ possessione, seu quasi, omnium et singulorum in eadem praeinsertâ sententiâ contentorum de anno MDCXXXVII desuper a tunc existente curiae causarum camerae apostolicae generali auditore seu illius in civilibus locumtenente emanato, tenoris etiam subsequenter, videlicet:

§ 4. « De mandato illustrissimi et reverendissimi domini auditoris camerae, sive reverendissimi domini Caballetti, eius in civilibus locumtenentis, et ad instantiam christianissimi Francorum regis et reverendorum fratrum nationis Gallicanae Ordinis Minorum sancti Francisci de Paula¹ et conventus Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio de Urbe et aliâs omni meliori modo principalium, tenore praesentium mandatur vobis officialibus et executoribus et iustitiae ministris, ac aliis ad quos spectat, quatenus statim, visis praesentibus, sub poenis, etc., manuteneatis, defendatis, protegatis et conservatis dictum christianissimum regem ac dictos reverendos fratres nationis Gallicanae, ac manuteneri faciatis, curetis et mandetis, in pacificâ et quietâ possessione, seu quasi, omnium contentorum in supra praeinsertâ sententiâ dictorum bonae memoriae eminentissimorum et reverendissimorum dominorum cardinalium Arigonii et Pamphili, ac litteris apostolicis in formâ Brevis ut supra insertis, ac iuxta illarum formam et tenorem; eisdemque christianissimo regi et reverendis fratribus instantibus brachio curiae et auctoritate nostrâ assistatis, praemissaque et alia omnia desuper necessaria et opportuna non solum praemisso verum etiam omni alio meliori modo faciatis, et praesentibus, etc., om-

Decretum au-
ditori camerae
apostolicae pri-
vilegium illud
confirmans.

¹ Forsan deest vox *domus* (R. T.).

nino pareatis et obediat, quoniam civitatis, relatis et intimatis reverendo patri Petro Vasquez et reverendo patri Raphaële Pizzurno, sive dominis Petro Francisco Pavonio et Mutio Asculano eorum procuratoribus, servatis servandis, et aliâs prout in actis reverendissimus dominus locumtenens ita mandavit hac die x iunii MDCXXXVII.

P. PAULUS CABALLETUS, locumtenens,
ADRIANUS GALLUS, notarius.

Loco † sigilli ».

Confirmatio
decretum ma-
nutentionis pro
praedictis fra-
tribus Minoribus.

§ 5. Idcirco nos, attendentes praedictos nationis Gallicanae dicti Ordinis fratres hactenus pie et religiose cum odore bonae famae sub suavi religionis suae iugo in dictâ domo regulari seu conventu vixisse et ad praesens vivere, ac ob id Ordinem huiusmodi inibi in suo laudabili statu, ac illius fratres dictae nationis Gallicanae praedictos in perpetuis tranquillitate et pace conservare, ipsiusque Ludovici regis desiderio annuere volentes, supplicationibus illius nomine per dictum Nicolaum nobis humiliter hac in parte porrectis inclinati, praeinsertam praedictam sententiam, necnon illius vigore emanatum mandatum de manutenendo huiusmodi, ut praefertur, ac omnia et singula in eis contenta et expressa, ac inde legitime secuta et executioni demandata quaecumque, ex nostrâ certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, omnesque et singulos quarumcumque solemnitatibus in praemissis forsanc quomodolibet requisitarum ac alios quantumvis tam iuris quam facti substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint aut intervenisse dici vel censi possint, supplemus; districtius inhiabentes pro tempore existentibus generali

Suppletur
defectus, ac de-
mandatur no-
lli fratres quam
Gallicanae na-
tionis in corre-
ctores dictae
domus aut ha-
bitatores reci-
piantur.

correctori et fratribus dicti Ordinis, eorumque singulis, sub maiori¹ excommunicationis latae sententiae aliisque ecclesiasticis sententiis et censuris, necnon privationis dignitatum, officiorum, vocisque activae et passivae, et perpetuae inhabilitatis ad illa vel alia in posterum obtinenda, per eorum quemlibet si contraverint eo ipso incurrendis poenis, ne de cetero quosvis alios quam praedictae nationis Gallicanae eidem coronae regni Franciae naturaliter subiectae² dicti Ordinis fratres in dictae domus regularis seu conventus huiusmodi correctores, seu alios locales et conventuales, vel habitatores eligere, vel electos confirmare, inibique recipere, vel eis locum et domicilium assignare, seu etiam quoquo modo eos admittere vel tolerare praesumant. Nolumus tamen, quod fratres dictae nationis Gallicanae huiusmodi, qui fugitivi seu quavis aliâ iuris aut facti infamiâ notati fuerint, in dictâ domo regulari seu conventu recipiantur vel admittantur.

Exceptis fugi-
tibus et infamiâ
notatis.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod aliarum nationum dicti Ordinis fratres seu quicumque alii in praemissis ius aut interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad hoc vocati seu desuper auditi non fuerint, de subreptionis vel obreptionis aut alio quovis defectu notari, argui, infringi, impugnari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra nullatenus posse vel debere, sed easdem praesentes semper et perpetuo validas, firmas et efficaces

Auctur po-
testatis aliter in-
terpretandi et in-
terpretandi.

¹ Legendum foret *maioris* (R. T.).

² Forsan legendum *subiectos* (R. T.).

existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, et alios quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Committere executioni iussu decreti.

§ 7. Quocirca venerabili fratri episcopo Sabinensi ac dilectis filiis nostro in Urbe vicario in spiritualibus generali ac causarum curiae camerae apostolicae auditori etiam generali per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dicti Ludovici regis et correctoris et fratrum dictae regularis domus seu conventus huiusmodi, aut alicuius eorum, desuper requisiti fuerint, seu eorum alter requisitus fuerit, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos et eorum quemlibet praemissorum omnium et singulorum effectum pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas

ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 8. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae idem Paulus necnon Gregorius et Urbanus praefati, in suis quisque litteris, voluerunt non obstare, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis ac regularis domus et conventus huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum forsitan quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 aprilis 1645, pontif. anno I.

XXIX.

Confirmatio trium decretorum congregationis sacri Concilii Tridentini ad

Derogatio contrariorum.

favorem episcoporum et archiepiscoporum Poloniae.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Quando liceat regularibus Eucharistiae sacramentum in propriis ecclesiis exponere.

§ 1. Aliâ a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus emanarunt decreta tenoris sequentis, videlicet: « Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius censuit non licere regularibus etiam in propriis ecclesiis sanctissimum Eucharistiae sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causâ publicâ quae sit probata ab Ordinario; ex causâ autem privatâ posse, dummodo dictum sacramentum a tabernaculo non extrahatur, et velatum remaneat, itaut ipsa sacra hostia videri non possit »;

Quae processiones regularium permitti debeant ab episcopis ut fiant extra claustrum.

« Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius censuit processionem tantum SS. Corporis Christi solemnem debere episcopum permittere ut regulares extra claustrum per viam ecclesiae monasterii seu conventus contiguam possint habere »;

Quid, si monasteria claustra careant?

« Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius censuit regularibus et confraternitatibus in ecclesiis regularium esse permissum intra eorum ecclesias et claustra tantum processiones facere et non extra; si vero ecclesiae claustra careant, eisdem regularibus et confraternitatibus licere processiones facere intra ambitum dumtaxat earundem ecclesiarum, hoc est prope muros ecclesiae, sive exeundo a ianuâ ecclesiae et intrando per aliam, sive per eandem ianuam, et semper prope muros ecclesiae, et non extra dictum ambitum, nisi de licentiâ et consensu et cum cruce parochi; non obstantibus quibuscumque consuetudinibus vel praescriptio-

Contrariorum derogatio.

nibus etiam immemorabilibus, ac privilegiis, exceptis tantum privilegiis apostolicis sacro Concilio Tridentino posterioribus, contrarium desuper disponentibus.

**F. cardinalis episcopus Portuensis,
FRANCISCUS PAULUTIUS, secr. ».**

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte venerabilium fratrum archiepiscoporum² regni Poloniae expositum fuit, ea firmiora sint quibus apostolicae confirmationis robur accedit, et propterea dicti archiepiscopi et episcopi, quo decreta huiusmodi et contenta in illis exactius in eorum civitatibus et dioecesibus observentur, auctoritate nostrâ confirmari summo opere desiderent:

§ 3. Nos, inviolabili eorumdem decretorum observantiae, quantum cum Domino possumus, consulere, dictosque archiepiscopos et episcopos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praesentia, cum omnibus et singulis contentis in illis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiecimus, ac omnes et singulos tam iurisquam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, illaque ab omnibus et singulis ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari praecipimus

1 Ed. Main habet privilegii, exceptis (R. T.).
2 Deesse videtur et episcoporum (R. T.).

Motivum constitutionis.

Confirmantur superiora decreta congregationis sacri Concilii Tridentini.

et mandamus, salvâ semper auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

Aliter ab his
iudicari inter-
dicatur.

§ 4. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria de-
clarantur irrita.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, et aliis quae in praesentis decretis decernuntur non obstare; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XX aprilis MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 aprilis 1645, pontif. anno I.

XXX.

Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendum eleemosynam mille et quingentorum scutorum quotannis ratione extensionis ad personas ecclesiasticas seculares dumtaxat facultatis vescendi ovium et lacticinii in quadragesimâ vigore cruciatae, necnon omne id quod ratione praecedentium extensionum huiusmodi eidem fabricae S. Ioannis Lateranensis deberi comperit.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio.

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum aliâ, ex causis tunc expressis, facultates cruciatae sanctae in Hispaniarum regnis et aliis tunc nominatis locis ad sex annos concesserimus seu prorogaverimus, et, inter facultates huiusmodi, illam, per quam permittitur esu ovorum et lacticiniorum tempore quadragesimali, hebdomadâ tamen maiori exceptâ, ad venerabiles fratres patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos et alios inferiores praelatos, necnon clericos et presbyteros seculares tantum regnorum praedictorum ad eisdem sex annos extenderimus, prout in nostris in simili formâ Brevis die II Ianuarii proxime praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur; dilectus autem filius nobilis vir Ioannes de Velasco et de la Cueva comes de Sinuela, charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici apud nos et Apostolicam Sedem orator, ipsius Philippi regis nomine pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi proventurarum summam mille et quingentorum scutorum quolibet ex sex annis praedictis nobis, aut cui per nos ordinatum fuerit, in subventionem fabricae ecclesiae S. Ioannis Lateranensis de Urbe, praeter et ultra omne id quod pro eiusdem fabricae subventionem ratione alterius seu aliarum extensionum facultatis praedictae et promissionum per dictum Ioannem aut alios eiusdem Philippi regis oratores factarum debitum et non solutum fuerit, persolverent:

§ 2. Nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promovere, ac de fide, integritate et diligentia tuâ plurimum in Do-

Motiva Con-
stitutionis.

Deputatur
nuncius Hispaniarum ad exigendam pecuniam pro hac i-

cinorum indul-
to concessio cru-
ciatae sanctae
adscriptis.

mino confidentes, te, ac pro tempore existentem nostrum et Sedis Apostolicae in dictis regnis nuncium, ad summam mille et quingentorum scutorum huiusmodi quotannis debitis temporibus, ac quascumque alias pecuniarum summas, in quibus nos et eandem fabricam ratione illius seu aliarum similium extensionum facultatis praedictae et promissionum tam dicti Ioannis quam aliorum eiusdem Philippi regis oratorum huiusmodi creditores et creditorum esse repereris, a praedictis thesaurariis seu aliis personis pecunias praedictas solvere debentibus¹, per te, vel alium, seu alios, loco tui, periculo tamen tuo, deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, ac de exactis, levatis et recuperatis quietandum, liberandum et absolvendum, nostrum et dictae fabricae procuratorem et commissarium, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

§ 3. Volentes, quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, ac prout in dies illas exegeris, illi vel illis personae vel personis, cui vel quibus iam ordinavimus, vel pro tempore ordinaverimus, realiter et cum effectu persolvas et persolvi facias. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et ordinatum fuerit, ratum, gratum, et firmum habebimus, teque de omni et toto eo, quod personae seu personis huiusmodi pro tempore persolveris, aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus et absolvimus.

Obstantium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae fabricae, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam certam formam in confectione quietantiarum re-

¹ Male, ut puto, edit. Main. habet *debere pro debentibus* (R. T.).

quirentium, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIV maii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 24 maii 1645, pontif. anno I.

XXXI.

Renovatur gratia aliâs Reipublicae Ragusinae ab Urbano VIII praedecessore concessa circa concessionem medieta-tis fructuum, reddituum et proven-tuum legatorum ad muniendas arces contra Turcarum tyrannum.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino.
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Aliâs, pro parte dilectorum filiorum magistratuum Reipublicae Ragusinae felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessori nostro exposito, quod, continuatis per decem mensium spatium terrae motibus, civitas Ragusina, ac universum eius dominium adeo conquassatum fuerat, ut praeter multorum aedificiorum ruinam, plurimae etiam ecclesiae et monasteria, ipsaque dictae civitatis et domini huiusmodi propugnaculorum moenia maximum inde damnum acceperant, quae, si quamprimum non resarcirentur, periculum esset ne funditus corruissent, in dictâ vero civitate nonnulla diversarum summamm annua legata pro variis operibus piis adimplendis relicta, et per deputatos a dictis magistratibus, vel forsitan alios, administrari solita existebant, et propterea dicti exponentes eis de aliquo ex redditibus huiusmodi subventionis auxilio ad praemissa resarcienda provideri desiderabant: idem Urbanus praedecessor, attendens ex praemissis non solum magistratum et hominum, sed etiam personarum

¹ Ex regest. in Secret. Brev.

Exponitur gra-
tia aliâs ab Ur-
bano VIII Rei-
publicae Ragusinae concessa.